برنجی سنه — عدد ۱۳٦
پازار
۷ صفر ۱۳۲۷ و ۱۵ شباط ۱۳۲۴

تقویم وقایع

ادارەسی
باب عالیدە مطبوعات داخلیه دائرەسندەدر .

سنەلکی
طشره ایچون پوسته اجرتیله برابر
۱۲۰ غروشدر

تاریخ تأسیسی
۱۲۴۷

تکرار احیاسی تاریخی
۱۳۲٦

مرجعی
مطبوعات داخلیەدە تقویم وقایع ادارەسی

اعلانات
منحصراً دوائر رسمیه اعلاناتی درج اولنور

دولت علیهٔ عثمانیەنك جریدهٔ رسمیەسیدر

نسخەسی ۱۰ پارەیەدر
یومی نشر اولنور
نسخەسی ۱۰ پارەیەدر

توجیهات

ملکیه

آیدین سنجاغی متصرفلغنه سینوب متصرفلغندن مستعفی سعادتلو ضیا پاشا حضرتلری تعیین بیورلمشدر .

علمیه

روم ایلی قاضیعسکرلکی فتواخانه رئیس المسودینی سماحتلو ابراهیم ادهم افندی حضرتلرینه

دار الخلافة العلیه قاضیلکی صدرین مستشاری فضیلتلو مصطفی عصمت افندی حضرتلرینه

صدرین مستشارلغی دار الخلافة العلیه قاضیسی معاونی فضیلتلو محمد عارف افندی‌یه توجیه بیورلمشدر .

تبلیغات

حشمتلو اسوج قرالی حضرتلری طرفندن استوقهولم سفیر سابقی عطوفتلو شریف پاشا حضرتلرینه اتوال پولەر نشاننك برنجی و مابین همایون جناب ملوکانه کاتبلرندن عطوفتلو اسماعیل حقی و رفعت بك افندیلر حضراتنه مذکور نشانك ویاوران حضرت شهریاریدن سعادتلو جواد پاشا حضرتلرینه ئه‌په نشاننك برنجی صنف قوماندور و استوقهولم سفارت سنیەسی باشکاتب سابقی منیف بکه اتوال پولەر نشاننك بشنجی رتبەلرندن بر قطعەسی اعطا قلندیغندن مشار و مومی الیهم طرفندن قبول ولدی الایجاب تعلیقی خصوصنه بالاستئذان مساعدهٔ سنیهٔ حضرت تاجداری شایان بیورلمشدر .

مجلس مبعوثانك ضبط جریدەسیدر

اوتوز دردنجی اجتماع

« چهارشنبه » ۱۱ شباط سنه ۳۲۴ :

— مابعد —

اسماعیل بك (کوملجنه) — خیر او مذاکرەدە موافقدر دینلمشدر . خاطرلرنده ایی قالمامش مجلس عالینك بویله بر قراری یوقدر .

آریستیدی پاشا — قرار ویرلدی دیمدم . مباحثه اولدی دیدم .

اسماعیل بك (کوملجنه) — (دوام ایدرك) قرار یوقدر بوشو افندی طرفندن شمدیده آریستیدی پاشانك تمنیاتی قبیلندن اولەرق تمنیاتده بولنلدی . مجلس اکادائر لا و نعم بر قرار ویرمدی .

بوشو افندی — بندەکزك او وقتکی تکلیفم بعدما حجاز تیمور یولنك نافعه نظارتنه تابع اولمسی ایدی . و او صورتله لایحه انجمننه حواله ایدلمشدی . فقط اولیاتنه بشقه صورتله باقلمش یتلمش ایچلمش . آیریجه بر قومیسیونك تدقیقنه محتاجدر .

رئیس — آیریجه بر قومیسیون تشکیلنی آرزو ایدنلر النی قالدیرسون (اللر قالقار) اکثریتله قبول اولندی افندم . اون کشیدن مرکب بر قومیسیون شعبەلرده تشکیل ایدلسون . (کاتبلره خطاباً) بشقه برشی وارمی افندم .

کاتب مفید بك — ایکی تبریك وار افندم .

رئیس — بریسی پارسده صلح جمعیتی هرسنه طوپلانیور . ضیافت ویریلیور . او اثناده مجلسمز ایچونده تمنیات و تبریکات وقوع بولمش . (اوقویەرق)

مجلس مبعوثان رئیسی احمد رضا بکه

پارس ۲۰ شباط

عثمانلی سفیرینك تحت ریاستنده اجتماع ایدن صلحپروران فرقەسی نامنه ، اکثریا میانەلرنده بولنمش اولمکز خاطرەسی وسیلەسیله ، رئیسی بولندیغکز کنج مجلس مبعوثانه ، ملت عثمانیەنك منفعتی ایچون طریق صلحده اکتساب رفاه و سعادت عظیمه ایلسی تمنیاتنی عرض ایلرم .

پاس ، رمیشه ، آرنو

(آلقشلر)

رئیس — دیکری رومادن کلیور . مفید بك اوقور .

مجلس مبعوثان ریاستنه

(بین الملل صلح هیئت اتحادیەسی) دور سنوی ضیافتی اجتماعی وسیلەسیله ملت عثمانیەیه . محاربەنك اوکنی آلمق ایچون ابراز ایلدیکی آثار فداکارانەسندن طولایی ، بیان تبریکات و تشکرات ایدیور . (آلقشلر)

رئیس

کوبرناتی

رئیس — شمدی بونلره مناسب بر جواب یازارز بوکونکی روزنامهٔ مذاکراته بعض شیئلر درج ایدلمشدی . انلری اوقویەجغز افندم .

مجدی افندی — آتیدەکی تقریری اوقور .

مجلس مبعوثان ریاست جلیلەسنه

زراعت بانقەلرنجه التمقده اولان یوزده التی فائضك تنزیلنه وحین استقراضده قیدیه نامیله یوزده بر نسبتنده اخذ اولنان رسمك تحصیلندن صرف نظر ایدلمکله برابر معاملات استقراضیەده کوستریلان تصعیبات و مشکلاتك ازاله و رفعی طلبنه دائر ارضروم مبعوثلری احمد ضیا و سیف الله

و محمد شوكت افنديلر طرفندن ويريلوب هيئت عموميه‌دن انجمنمزه حواله بيوريلان ٥ كانون ثانی سنه ۳۲٤ تاريخلی مربوط لايحه بالتدقيق مستقرضين زراعدن سنوی النمقده اولان يوزده التی فائضك حد اعتدالده بولنديغی و بر دفعه‌يه مخصوص اولمق اوزره يوزده بر نسبتنده كی قيديه‌نكده فاحش كورونه‌ميه‌جكی دركار ايسه‌ده اساساً اصول استقراضده كوستريلان مشكلاتك قانون ايله دفع ورفعی لزومنه بناءً كيفيتك مرجعنه اشعار اولنمسی متفقاً تذكر قلندی. ۲۲ كانون ثانی سنه ۳۲٤

لايحه انجمنی رئيسی
جانيك مبعوثی
عبداه

بوشو افندی — زراعت بانقه‌سی زمان استبداددن بزه انتقال ايتمش مؤسسهٔ خيريه‌نك باشليجه‌سی اولديغنی هپمز تصديق ايديورز. اكا ده شكر ايتملی يزكه قاله‌بيمش يالكز اوزمانلر بر قصور اولمشسه‌ده بانقه‌نك مدير اولدیغی لغو ايله بانقه‌نك اداره‌سی طوغريدن طوغری‌يه تجارت و نافعه نظارتنه كچورلمسيدر. شمدی‌يه قدر بانقه‌نك اداره‌سی بر مدير ثانی طرفندن ناظر نامنه دوام ايتديرلمكده‌در. بوندن بويله بانقه‌نك دها حسن صورتله دوامنه قابليت اولمق ايچون مستقل بر مؤسسه اولمق و بر مدير اول عنوانيله مستقلاً اداره ايدلمسی لازم اوله‌جقدر. شمدی فائض مسئله‌سنه كله‌لم. زراعت بانقه‌سی يوزده ٦ فائضله چفتجيلره پاره ويريور. و برده پاره ويرلديكی زمانده بر دفعه‌لق اولمق اوزره يوزده ۱ رسم قيديه ناميله بر رسم النيور. يوزده ٦ فائض چوق بر فائض اولمامقله برابر تأدياتك قولايلغی اوقدر چوقدر كه او فائض دها اشاغی اوليور. زيرا بر چفتجی اون سنه‌ده تأديه ايدلمك صورتيله بانقه‌دن استقراض ايديور. و اون سنه‌نك فائضی حساب ايديليركن ديكر بانقه‌لرده حساب ايدلديكی وجهله فائض و رأس المالك انضماميله فائضدن فائض النماز. مثلا بريسی بيك غروش استقراض ايده‌جك اولورسه هر سنه ۱۳۳ غروش ويرمك شرطيله اون سنه‌ده ۱۳۳۰ غروش ويريلور. رأس المالك فائضی قپانيركيدر. بو اساس اوزرينه حساب ايديله‌جك اولورسه سنه‌ده الديغی پاره‌يه مقابل انجق يوزده ۱۳,٥ رأس المال ايله فائض ويريليور كه بو چوق پاره

صايلماز. اندن بشقه بانقه‌يه قارشو تأمينات مقابلنده فراغ ايلدكلری املاك ايچون هيچ بر رسم آلنماز مقاولات محررلكنجه تصديق اولنه‌جق سند ايچون بيك غروشلق بورجه مقابل يالكز بش غروش النور شهادتنامه ايچون قرق پاره ويريلور. و برده قرق پاره‌لق پول بونلر هيچ بر مصرف صايلماز. صكره وعده‌سی كلديكنده كنديسنه بر اخبارنامه كوندريلور او اخبارنامه‌نك تبليغندن اعتباراً دها ايكی آی مهلت ويريلور. پاره‌سی يوقسه مالی صاتيله‌جق اولورسه صاتلديغی كوندن اعتباراً بر سنه كچديكنده او پاره‌يی ويره‌جك اولورسه تكرار مال استرداد اولنور. بوكا متعلق مماثل دها بر چوق قولايلق چفتجيلره ويريلور شمدی بانقه‌نك رأس المالنك مقدارينه كله‌لم. بانقه‌نك رأس المالی حصهٔ اعانه‌دن متشكل اوله‌رق اعشاردن مفرز و بوده بانقه‌نك سرمايه‌سی ۱۰ ميليون ليرای عثمانی‌يه وارنجه‌يه واعشاردن افراز اولنان حصهٔ اعانه النميه‌جكدر. بانقه‌يه‌ده ويرلميه‌جكدر. بنده‌كز ظن ايديورمكه بو حصهٔ اعانه‌دن شو قدر سنه‌لردنبرو النمقده اولان پاره بانقه‌نك سرمايه‌سنی ۱۰ ميليون ليرايه وارديرمشدر. فقط غريبی بوراده‌دركه بر طرفدن بانقه اعانه‌دن پاره آليوردی، ديكر طرفدن خزينهٔ جليله تعويضاتی ناميله خزينه‌يه هر سنه بيوك بر پاره ويريليوردی. و كچنلرده بورادن بحث ايدلديكی وجهله بو پاره‌لرده شمدی‌يه قدر اوچ ميليون ليرايه بالغ اولمشدر. ديمك اوليوركه زراعت بانقه‌سنك سرمايه‌سندن بوكون خزينهٔ جليله‌ده ۳ ميليون ليرا پاره‌سی وار. بوندن باشقه بر طاقم مكتبلر ياپيليوركه او مكتبلره‌ده صورت مخصوصه‌ده پاره چكيليوردی زراعت بانقه‌سندن. ديمك اوليوركه سرمايه‌سنده چوق بيوك نقصانلر وقوعبولدی. شمدی چفتجيلرك مراجعتلرنده بر طاقم مشكلات و تصعيبات ظهورينه دائر زراعت بانقه‌لرينك اداره‌لری معلوم عاليكزدركه بر كاتب وياخود شعبه مديری مسئول مدير واسطه‌سيله اجرا اولنور. انلرك يانلرنده برده هيئت اداره ناميله بلديه و زراعت و تجارت اوطه‌لرندن متشكل بر قوميسيون كه يانلرنده اوطوريور. او هيئتك هيچ بر مسئوليتی يوقدر. بينلرنده بر رئيس تعيين اولنور. او رئيس آيدن آيه قاصه‌يی يوقلار باشقه اوزرنده بر مسئوليتی يوقدر او كاتب

اولان وياخود مأمور اولان ذات مسئوليتی اوزرينه درعهده ايتمشدر. برده هر كسه بر پاره ويريله‌جكی زمانده خصوصی پاره استحصال ايدلميور. اوادمك حالنه كوره نه قدر پاره ويرمه‌مز لازم كليور. نه ياپيورلر، هر سنه شباطده بر قرار عمومی تنظيم ايدرلر. بهر قضاء بهر كوی ايچون آيريجه بر قيمت تعيين ايدرلر. او قيمت اوزرينه هركيم مراجعت ايدرسه كندی مالنك قيمتنه كوره بر پاره ويريلور. بوندن طولايی بعض اشتكالر اوليور. يوق فلانه فضله ويريورسكز بكا آز ويريورسكز. برده بانقه‌لرده متمادياً پاره بولنديرلميور. حقيقةً واردر بر اصول كه بر صندوق ديكر صندوغه پاره اقراض ايدر. ديكر طرفدن كندی اداره‌سی داخلنده بولنان چفتجيلره پاره اوصورتله كتيرير ويرر. فقط چوق دفعه‌ده وقوع بولمش كه چفتجيلر آيرن آيری مراجعت ايدرلر، او بانقه‌دن پاره يوق جوابنی الیرلر، كيدرلر. بو اصول حقيقةً فنادر. چفتجی انجق بر آيدن بر سنه ايچون عموم شركتك اداره‌سنی بر آيه منحصر طوتيور. زيرا بارتده مثلا اوكوز آلمق ايستيور. پاره بولمازسه صكره مايسده پاره بولسه‌ده قاچ پاره ايدر. زراعت بانقه‌لرينك سنوی تجارتلرندن ثلثان تمتع ناميله بر مقدار پاره افراز اولنوب بو ثلثان تمتع پاره‌سی دخی هر صندوغك دائره‌سی داخلنده چفتجيلره آلات وادوات زراعيه جلبيله بر طاقم ترقيات زراعيه‌يه مخصوص طوتيلان بر قارشولقدر. شمدی‌يه قدر مادام كه تمتعدن چفتجيلر پك آز استفاده ايده‌بيلمشلردر. بو پاره نره‌ده طوريور. كيمسه آكلايه‌ماز. فائضك مقدارندن صرف نظرله چفتجيلرك مشكلات . . .

شفيق بك (قره‌سی) — صدد خارجنده افندم.

رئيس — ديكليكز افندم.

بوشو افندی — (دوام ايله) چفتجيلرك يالكز مشكلات و تصعيبات اصولنك قالديرلمسی خصوصنده زراعت بانقه‌سنه متعلق . . .

رئيس — ديكله‌يكز.

بوشو افندی — (دوام ايله) زراعت بانقه‌سنه متعلق تعديلات اجراسی يكيدن متشكل اولان زراعت انجمننده تدقيق اولنسون. اكا متعلق

بر مضبطه هيئت عموميه‌يه تقديم اولنسون. بزده اوصورتله صكره تذكره يازارز. علاوه اولنه‌جق موادوار ايسه انلرك تعديلنی ايستيورز ديرز. بنده‌كزه قالیرسه اوانجمنه زراعت بانقه‌سنك مديری و محاسبه‌جيسيده كله‌بيلور. مشتركاً مذاكره ايديله‌بيلور. اوصورتله مطلوب حاصل اولور.

شوكت افندی — تقرير صاحبی‌يم افندم بوشو افندی ديوركه فائضك چوق اولمامقلغندن بحث ايديور. بانقه‌لر تشكل ايتمشدر.

رئيس — جيزلی سويليك. ايشيده‌ميورلر.

شوكت افندی — بانقه‌لرك تشكلی زراعمزه بر سهولت اولمق اوزره تشكل ايتمشدر. حالبوكه زراع بوندن استفاده ايده‌ميور. يوزده التی فائض چوق كليور. چونكه زراع محتاجدر. اوكوز آلمق تخم آلمق ايچون بانقه‌كزه مراجعت ايديورلر، پاره آليورلر. زراع اوكوزلری صاتيورلر، بورجلرينی ويرمك ايچون. اراضيلرينی صاتمغه مجبور اوليورلر. استفاده دكل، بالخاصه مضرت كوريورلر. رجا ايدرم يوزده التی فائض چوقدر. هيچ اولمازسه يوزده اوچ اولسون. يوزده اوچه تنزيل ايدلسون.

محی الدين افندی نيكده — زراعت بانقه‌سنك پاره‌سی چفتجينك سرمايه‌سيدر. كنديلری ويرمشدر اوپاره‌يی. حكومت دها طوغريسی نافعه نظارتی بو پاره اوزرينه بر وظيفه ويرمش دوامنه مدار اوله‌بيلسون ايچون. بو نظرله تنظيم ايتمش اولديغی نظامنامه‌ده چفتجيلره اوزون بويلو بر مشكلات كوستريليور. مأمورينك كوستردیكی مشكلات بر طرف اولنجه اوزون بويلو بر شی يوقدر. بوندن تخميناً بش سنه مقدم زراعت صندوقلری تشكيل اولنديغی وقت زراع، اهاليدن قرقده بر راده‌سنده اولمق اوزره بر عشر ترتيب اولنمشدی. عشرك غيری بر شيدر الديلر برده فائض يوروتديلر كه مركب صورتيله يوارلانه، يوارلانه چفتجينك اوكوزنی مالنی، صاتمغه قدر يورودی. بالاخره بوندن اون سنه اول ديديلر كه زراع قالديره‌مازچوقدر نه ايده‌لم عفو ايده‌لم ديديلر. فقط او عفوی بويله آكلاشلمدی. مع مافيه سندلرك باشنده

يازيلی اون جريب، يكرمی جريب عرض ايده‌جكم. ايشته بويله.

شفيق بك — بوبشقه مسئله افندم. مباحثه تقرير اوزرينه اولور.

محی الدين افندی — صكره بو چفتجيلر دعوی ايتديلر. بويله انسان شاشيرتيلورسه چوق حقيقت غائب اوليور . . .

رئيس — دوام بيورك افندم.

محی الدين افندی — بويله سوزك اوكنه كچيلورسه چوق حقيقت غائب اولور. لايق دكلدر.

رئيس — دوام بيورك افندم.

محی الدين افندی — اوت بو چفتجيلر صكره دعوی ايتديلر. مصارف محاكمه‌يی بيلديرملری اوزرينه اعلام آلاميكز بو پاره چوروكدر صاغ اولمينجه. دها صكره عمومی عفو اولسون ديديلر. عموميده عفو اولندی. محكمه مصارفی عفوه داخلدر. يوقاريده كلان بر آدم قوينده پاره يوق ايكن ير آراركن برده قارشيسنه محكمه مصارفی چيقمش. مع مافيه جريدهٔ محاكم بوندن درت سنه اول محكمه‌لره اخطار ايديوركه بو اصله تبعاً عفو عالی‌يه داخلدر. بو دعوالری نه محاكمه قبول ايتمش. بلكه قبول ايتميكز ديمش ايكن زراعی اوراده صيقشديروبده فاحش فاحش مصارف محاكمه آلنورسه. افندی حضرتلری صددك خارجنده‌ميدر داخلنده‌ميدر. بحث ويريليور مشكلات كوستريليور. بنده‌كزده بو مشكلاتی عرض ايديورم. فائض مسئله‌سنه كلنجه اويله فاحش دكلدر. زراعه ويريلن بو پاره شوجيبندن چيقارمش شو جيبنه قويمش ديمكدر. پاره‌سی كنديسنك پاره‌سيدر بر يتيم صاييليور. زراع كندی پاره‌سنی حسن اداره ايده‌مديكندن طولايی بر وصی اداره ايديور. وصيده يوزده التی فائض ايله ياپمشدر. فقط بو يوزده التی فائضك بر قسميله امورينی اداره ايديور. اوديكر جهتلری سويله‌ميه‌جكم زيرا او نافع دكلدر. احتياجنی دفع ايتدكدن صكره بو پاره ايله نه ياپملی ايدی. لازم كليركه اصلنه تبعاً بو نظر محكمه‌ده عفو اولنمش ايسه بوكا مصارف محاكمه‌ده (ايشيديله‌مامش) بو نظاميدر. مقاولاتده نظاميدر بو زواللی آدم كليور مقاولات محررينه، اثبات مدعی ايت ديورلركه سن كيمسك يازی بيلن ايكی آدمله

اثبات ماهيت ايت ديورلر. ديركه حسن افندی بنی بيليورميسكز، بيلورم. يازيكز وارمی. يوق. كيت بابا بر ايكی دانه يازی بيلير اوقومق بيلير آدم كتير. زواللی آدم دوشيور چارشويه حسين افندی بنی بيلورميسك. بيلورم. يازی بيلورميسك. بو اولمدی فی الحقيقه اوراسيده او آدمك هويتنی تصديق ايده‌جك. مقاولات محرری معذور. فقط كندينی بيليجی بر آدم لازم. ۱۸ سنه خدمت ايتدم زراعت بانقه‌سنده. بونكده بر چارهٔ سهولته ربط اولنمسنی تمنی ايدرم.

رئيس — خليل بك اساسی اونوتميك افندم.

خليل بك — افندم معلوم عاليكزدركه بر مملكتده فائض بر قانون اقتصادی‌يه تابعدر. بوده عرض وطلب قانونيدر. بر مملكتده پاره‌يه احتياج چوق اولورسه طلب زياده اولور. بناءً عليه فائضك مقداريده او نسبتده يوكسلور. پاره‌نك درجه‌سنه كوره فائض چوق اولور آز اولور. بو قانون اقتصاديدر. شمدی مملكتمزك احوال عموميه‌سی احوال اقتصاديه‌سی اعتباريله يوزده التی وخصوصيله بيوك بر فاصله ايله ويريلن شو فائض هيچ بر وقتده چوق دكلدر. ثانياً دينليوركه افندم صاحب تقرير طرفندن بو فائض چوق كوريليور. رنجبرك تارلالری صاتيليور. بنده‌كز ظن ايديورم كه تارلالرك صاتلمسی چفت اوكوزلری فلان فائضك اغيرلغندن دكلدر. بلكه رنجبر استقراض ايتديكی پاره‌نك سرمايه‌سنی بيله ويرمكه اقتداری يوقده اوندن كليور. چونكه يوزده التی فائض مثلا ٥,۰۰۰ غروش رنجبر استقراض ايديور. بو اون سنه فاصله ايله ويريليور. بوشو افندينك ديديكی كبی فائض مركب اصولنه رعايت ايدلميور. اون سنه‌لك فائضی بسيط بر صورتده حساب ايديلور. هر سنه تحصيل ايديلور بش يوز غروش آلان بر رنجبر يوز غروش ياخود يوز يكرمی بش غروش بر فائضله برابر يوز غروشده ويريليور. رنجبر باشنه بو بش يوز غروش سرمايه‌يی ويرمكه اقتداری يوقدر ده انك ايچون صاتيليور يوقسه بش يوز غروش ويرن ٦۰۰ غروشی‌ده ويره‌بيلور اصل ارانيله‌جق جهت فائضك تنقيصی دكل بلكه طلب اعتباريله يوزده التی فائضله بويله اوزون فاصله ايله پاره ويره‌جك بر چوق بانقه‌لر تأسس ايتسون. سرمايه‌نك ويريله‌مامسی جهتندن

کلیور دیدم . بوسرمایه نه‌دن ویره‌میور رنجبر ابتدا بونی نظر مطالعه‌یه آلملی . فائضك تنقیصنه دکل . رنجبر نه ایچون ویره‌میور . چونکه هرسنه‌کی حاصلاتی آنجق سنه‌نك نصفی حاصلات سنویه‌سنی ادامه ایده‌جك بر حالده بولنیور . بونك سببی‌ده بر دفعه اعشار غایت ، صوك درجه آغیردر . حاصلات غیر صافیه‌دن آلنیور . حاصلات صافیه اعتباریله رنجبر بوکون یوزده اوتوز بش ویرییور بونك حسابی‌ده میدانده‌در ثانیاً حکومت یوزده ٣٥ آلدیغی کبی دیکر طرفدن رنجبر دمین عرض ایتدیکم کبی کندی حاصلاتیله سنه‌نك نهایتنه‌قدر آنجق حاصلات صافیه‌سی اخلال ایلدیکی ایچون حاصلاتله دیکر مصارفات ضروریه‌یی یوزده ١٨ یوزده ٢٠ یوزده ٣٠ فائضله تدارك بونکچون شوسببلری شو آغرلغی رفع ایتمك چاره‌سنه باقملی یوزده آلتی فائض فضله دکلدر بلکه بو یوزده آلتی فائضله برچوق پاره‌لر اقراض ایده‌بیله‌جك بانقه‌لر تشکیل ایدلملی . بونکچون دمین عرض ایتدیکم وجهله یوزده ٣٥ درجه‌سنده غایت آغیر اولان خصوصیله مصارف ضروریه ایله حاصلات غیر صافیه آلندیغی ایچون یوزه ٢٥ یوزده ٣٠ فائضله یاپیلان مصارف ضروریه‌دنده یوزده ٣٥ ایچنده واردر . حتی اعشار یوزده اوتوز بشدی بوجهتدن انبارجیلرکده شوسوء استعمالاتی داخل اولورسه یوزده قرقی بولور . اول امرده بونك چاره‌سنه باقملیدر ثانیاً مملکتده سرمایه‌یی تزیید ایتمك ایچون سرمایه طرپلایه‌بیلمك ایچون بویله یوزده آلتی فائضله ، نه‌یاپملی بونی دوشونملی . بنده‌کز ظن ایدیورمکه بوخصوصده الك اساسلی شی بزم حق تصرفمزی تأیید ایتملی بر طاقم شوائب منازعاتدن وبزم قانون اراضی‌ده بر طاقم قیود واردرکه اوقیود بوکون رنجبرلری محکمه‌لرده اوغراشدیرییور . رنجبر مصارف ضروریه‌سنی تأمینه کافی اولمیان برچوق زمانلرینی محکمه‌لرده کچیرییور . بووسیلهٔ نزاع واختلاف اولیور . حق فراغ مسئله‌لری کبی . برغیرك منافعنه متصرف اولدیغی ایچون ضمان تأمین ایتمیور . یعنی مثلا غصب اوله‌جق اولورسه خصوصیله بزم اراضی مأمورلرینك یاپدیغی کبی مختارك ویردیکی متعدد تواریخده برچوق سندلر بولندیغی وقتده اوسند تبدیل ملك صورتیله حریف اراضی‌یی غصب ایده‌جك اولورسه محکمه‌لرده اوزون اوزادی‌یه منافع ضمان تأمین ایتمدیکی ایچون اعشاردن حکومته اولان بورجنی ویردکدن صکره حاصلاتدن استفاده هیچ ضمان تأمین ایتمیور . ایشته بونلر حق تصرفی تعقیب ایدن تحدید ایدن بیك درلو شوائب اختلاف ایچنده بولنور ایکن اراضی‌یه بر قیمت اعتباریه ویرمك ایچون هر حالده اراضینك حق تصرفنك تأمینی بناءً علیه رنجبرك مالنك صاتلمسی ، اراضینك بیلمم نه‌سی ، فائضك چوقلغندن ایلری کلیور . بالعکس سرمایه‌یی بیله ویرمکه اقتداری اولمدیغندن نشأت ایدیور : بونی نظر اهمیته آلملیدر . بنده‌کزجه چوق دکلدر . بالعکس برچوق بانقه‌لر یوزده آلتی فائضله پاره ویره‌جك اولورسه تشکل ایتسون . بانقه‌لرك تأسیسی نظر دقته آلنملی دها ایی اولور . یعنی فائضك اهمیتی یوقدر .

رئیس بك — بیورك افندم .

محمود بك (طربزون) — بانقه‌لرك احداثی ، تأسیسی پاره قزانمق دکلدر . ویریلان فائض نافع شرائطله زراعه سرمایه تدارکی . . .

رئیس — خیرلی سویلیك افندم کچن دفعه‌ده ایشیدتدیره‌مامش ایدیکز .

محمود بك — (دوامله) معلومدرکه زراعت بانقه‌لری پاره قزانمق ایچون دکلدر . اهون فائض و نافع شرائطله زراعه سرمایه تدارك ایتمك و تدارکنده سهولت کوسترمك و مرابحه‌جیلرك پنچهٔ غدرینه دوشمکدن یوزده ٦ فائض آغر دکلدر . بونکله برابر زراعك دها زیاده مستفید اولمسی ایچون اکر قابل ایسه مناسب مقدار فائض تنزیل ایدلملیدر . قابل اولوب اولمدیغی سرمایه‌نك مقدار عمومیسیله سنوی کتیردیکی فائضك مجموعی ومصارفاتك نه‌یه بالغ اولدیغنك بیلنمسنه متوقفدر . اکر بیلنمزدن فائضدن بر شی تنزیل ایدیله‌جك اولورسه بر نسبتسزلك حاصل اولورکه سرمایه‌نك ضررینی انتاج ایدر . بو قطعیاً جائز دکلدر . اکر ایرادی فائضدن بر شی تنزیلنه متحمل ایسه ایدلمامکله زراعك استفاده‌دن محرومیتنی انتاج ایدرکه بوده جائز دکلدر . قیدیه‌نك تنزیل والغاسی ایجاب ایدوب ایتمیه‌جکنه ونه‌یه قارشو اوله‌رق آلندیغی تحقیق ایدیله‌رك اکا کوره معامله یاپلملیدر . بوجهتلره دائر اجرای تحقیقات وتدقیقات ایدلمسی ایچون بو لایحه‌نك تکرار قومیسیون مخصوصنه اعاده‌سی اقتضا ایدر ظن ایدرم .

سیف‌اله افندی (ارضروم) — بنده‌کز صاحب استدعایم افندم . شمدی رفقای محترمه‌م طرفندن بیان بیوریلیورکه یوزده ٦ فائض فاحش دکلدر . بنده‌کزده تصدیق ایدرم . فقط کیم ایچون فاحش دکلدر . اویله بر رنجبر ایچون که انك سرمایه‌سی واردر . بوکوز اناطولیده صبانك بر طرفنه رنجبر دیکر طرفنه اوکوز قوشولمقده‌در . بونی انکار ایده‌جك هیچ کمسه یوقدر . بر اوکوز بر رنجبر برابر قوشیور . ذخائر نه‌دن عبارت اوله‌جق که هم اداره‌سنی تأمین ایده‌بیلسون هم ده بورجنی ویرسون . شوحالده جائزمیدر بك افندی . آنجق بو سرمایه‌که تشکل ایتمش ، تجمع ایتمش بر شرکت طرفندن ، تجاراز طرفندن ، صاحب سرمایه طرفندن انضمام یتمامشدر . زراعك کندی پاره‌سنه بویله فائض ویرمك ایشته غالیدر ، فاحشدر . چونکه فائض بو یوزده ٦ ایله قالمیور . زراع ٢٠ ساعتلك ، ٢٥ ساعتلك یولدن کلیور . درت بش کون ایشدن قالیور . ایشنی ترك ایدیور . بر علم وخبر آلیور ، کیدیور . انی هیئت اختیاریه‌یه کتیریور . ش کونده اوراده غائب ایدیور . صکره عودت ایدیور . پاره‌یی آلمق ایچون ، معاملهٔ رسمیه‌سنی اجرا ایچون قهوه کوشه‌لرنده ، اوراده براده طولاشیور . اون کونده اوراده . ٢٠ کون . یومیه بشر غروشدن ١٠٠ غروش ایدر . ذاتاً آلدیغی پاره ٣٠٠ غروشدر . یوزده اللی‌یی تجاوز ایدیور . انك ایچون زراع کندی پاره‌سنه یوزده اللی فائض ویرمك پك چوقدر . معاملات ساده‌لشملی . بویله قالمسی لازم کلمز . هم فائض تنقیص ایدلملی . هم ده ... (آلقش)

رئیس — اسمکز یازلمدی افندم .

قاسم افندی (قیصری) — بنی اولی اشارت ایتدیکز .

سیف‌اله افندی — بوکون بر رنجبرك بورجنی ایفا ایده‌مامسندن طولایی زراعت بانقه‌لری اراضیلرینی مزایده‌یه قویمش . دیکر رنجبرلرده وقتلری اولمدیغندن طولایی آله‌مامشلردر بوکون بزم قرا زراعلرندن کوردیکمز کبی یکرمی لیرا

دکرنده اولان اراضی ٣٠٠ غروش مقابلنده بانقه‌یه صاتلمش . چونکه دیکر زراعده اقتدار یوق‌که آلسون . خارجدن مشتری ظهور ایتمزسه زراعت بانقه‌سی‌ده فضله‌یی قویماز . کندی مطلوباتی نه‌دن عبارت ایسه انی آلوب اوزرینه ضم ایدیور . نقل اوله‌بیلور . ٣٠٠ غروش بونه . وقتیله بورجنی ویره‌مسه بر تارلا ارائه ایدلسون . بونه ایچون بورجنی ویره‌مسون . سببی نه‌در افندم . هم فائضك هم معاملاتك آغرلغی .

طلعت بك (انقره) — بوفائض اساساً پك اهوندر . مرابحه‌جیلردن محتکرلردن ایدیلان استقراضلرده ویریلان فائضلره نسبتله یوزده آلتی فائضك هیچ اهمیتی یوقدر . بونی ویره‌میور ظن اولنمسون . اهالینك ویرمدکاری شی سرمایه‌در . زراعت بانقه‌سندن آلدقلری پاره‌یی زراع هیچ بر وجهله زراعتك توسیعنه صرف ایده‌میورلر . زیرا آچ وچپلاق اهالی‌یه برده محکمه‌لره وسائر مأمورلره رشوت ویرمك مجبوریتی واردر . آلدقلری پاره‌یی حتی کویلرینه کتیرمکسزین محکمه مأمورلرینه ویردکارینی قضا قائمقاملقلرنده بولندیغم مناسبتله برچوق مأمورلرده کوردم . واو مأمورلریده محکوم ایتدیردم . (آلقشلر) زراع اویله بر حاله کلمشدرکه آچ ، چپلاق‌سوزینی یالکز کوزله کورلمینجه تعریف ایدیله‌میه‌جك بر حالده اولدیغندن خفیف کوریورم برچوق اورماندکویلر واردر . اوراده ذاتاً زراعت پك آز اجرا ایدیلیور . اورانك اهالیسی بوللق سنه‌لرده موسم حاصلاتدن درت آی صکره هرحالده مصر قوچانی ییرلر . بو محققدر . البسه‌سزلك یوزندن صغوقده‌ده حیوانات وحشیه‌یه هرحالده غبطه ایدیله‌جك بر حالده بولنورلر . بسبتون چیرچپلاق کزرلر . شمدی بو آلدقلری پاره‌لری امور زراعیه‌یه صرف ایده‌میورلر . اقدار ایدلمدکجه البته بورجنك دکل فائضنی سرمایه‌سنی ویره‌میورلر . برچوق کویلر وار بانقه‌یه یوزبیك ، یوزیکرمی بیك غروش بورجلیدر . بانقه‌دن پاره آلمق حقلری اسقاط ایدلمشدر . شمدی فائضك آزالتلمسنی دوشونه‌لم فقرای زراعك اقدار ایدلمسی اسبابنی دوشونه‌لم . یالکز بوفائضك بسبتون قالدیرلمسی‌ده قابلدر . شویله‌که حصهٔ منافع بر مقدار دها آرتارسه فائض بسبتون قالدیرلمش اولور . بونی طلب ایدرم .

مصطفی عارف بك — بنده‌کز ظن ایدرم‌که بوکون تفرعات ایله اوغراشیورز . بومذاکره‌نك هنوز زمانی دکلدر . زیرا فائضی نظر دقته آلوب بر مذاکره‌نك تعدیلیله اوغراشمش اوله‌جغمز بوکون بو اساس بر قانون دکلدر . قانون شودرکه معلومدرکه حکومات مشروطه‌ده بر قانونك بر نظامنامه‌نك قانونیتی مجلس مبعوثانده ، اعیانده تصدیقه منوطدر . هنوز مجلس مبعوثانك تشکل ایتمدیکی بر زمانده یاپلمش اولان نظامنامه آنجق مجلسك تشکلنه قدر جاری اوله‌بیلور . بویله بر فرع ایله اوغراشمقدن ایسه اساس نظامنامه‌یی آراملی بوجهت نظامنامه‌نك حین تعدیل و تصدیقنده اساس تصدیق ایدلمدکجه صرف بر فائض ایله اوغراشمق بیهوده بر زمان کچیرمك دیمکدر . (پك طوغری سسلری و آلقش)

رئیس — مضبطه‌سنده ذاتاً بووار .

مصطفی عارف بك — شوحاله نظراً نظامنامه جلب ایدلملی . یکیدن بر مباحثه جریان ایتملیدر .

رئیس — افندم مباحثه‌یه دوام ایده‌لمی . اسملرینی یازدیرانلر وار (اسملری اوقور) وارتکس افندی ، مصطفی عاصم افندی ، دغاواریان افندی شفیق بك ، خواجه قاسم افندی ، اسماعیل حقی بك ، آریستیدی پاشا ، بهجت بك .

اریستیدی پاشا — بن سوزمدن واز کچدم .

رئیس — انجمنك مضبطه‌سی بر دفعه دها اوقونسون . ایسترایسه‌کز .

مجدی افندی — (اوقور) زراعت بانقه‌لرنجه آلنمقده اولان یوزده آلتی فائضك تنزیلنه وحین استقراضده قیدیه نامیله یوزده بر نسبتنده اخذ اولنان رسمك تحصیلندن صرف ایدلمکله برابر معاملات استقراضیه‌ده کوستریلان تصعیبات ومشکلاتك ازاله ورفعی طابنه دائر ارضروم مبعوثی احمد ضیا وسیف‌اله و محمد شوکت افندیلر طرفندن ویریلوب هیئت عمومیه‌دن انجمنمزه حواله بیوریلان ٥ کانون ثانی سنه ٣٢٤ تاریخلی مربوط لایحه بالتدقیق مستقرضین زراعدن سنوی آلنمقده اولان یوزده آلتی فائضك حد اعتدالده بولندیغی وبر دفعه‌یه مخصوص اولمق اوزره یوزده بر نسبتنده‌کی قیدیه‌نکده فاحش کورونه‌میه‌جکی درکار ایسه‌ده اساساً اصول استقراضده کوستریلان مشکلاتك قانون ایله دفع ورفعی لزومنه بناءً کیفیتك مرجعنه اشعار اولنمسی متفقاً تذکر قلندی . ٢٢ کانون ثانی سنه ٣٢٤

لایحه انجمنی رئیسی
جانیك مبعوثی
عبداله

رئیس — مصطفی عارف بکك فکرینه اشتراك ایدنلر النی قالدیرسون (اللر قالقار) اکثریتله قبول اولندی . قرارمزه توفیقاً ساعت یدی اولدی بر ساعت تنفس .

ایکنجی جلسه

ساعت سکزی یکرمی کچه ایکنجی جلسه‌یه کیرلدی .

رئیس — رفقامزدن آیدین مبعوثی سلیمان افندی وقوعبولان معذرت مشروعه‌سنه مبنی بر آی ایچون مساعده ایستیور . هیئتجه موافق کوریلیور دکلمی افندم ؟

عموم — های های .

رئیس — بوکونکی روزنامهٔ مذاکراتده ایکی کاغد دها وار . فقط مجدی افندی شمدی کله‌جك کانجه‌یه قدر بوش طورمامق ایچون تقریرلری اوقویه‌لم (بواثناده کاغدلر کلور)

مفید بك زیرده‌کی تقریری قرائت ایلدی .

مجلس مبعوثان ریاست جلیله‌سنه

رژی اداره‌سی بدایت تأسسندنبری شرطنامه‌نك احکام اساسیه‌سندن اولان اقراضات ، انشاآت ، مبایعات شرائطنی اصلا ایفا ایتمدیکی مجلس مبعوثان عثمانینك اوتوز ایکنجی دونکی اجتماعنده لاجل الاستیضاح مدعواً حاضر بولنان مالیه ناظرینك اعطا ایلدیکی ایضاحاتده اعتراف وتصدیق بیورلمسنه مبنی اوصره‌ده اوقونان شرطنامه‌نك آلتنجی ماده‌سنك فقرهٔ اخیره‌سنده کوریلان معاملاتك اجراسنه لزوم قطعی کورلمکده‌در . کذران ایدن یکرمی بش سنه مدت ظرفنده ادارهٔ مرقومه شرطنامه‌نك اون بش الی یکرمنجی ماده‌لری احکامندن اولان قراضاتی اجرا وهر یوز بیك کیلو توتون حصوله کلان قریه‌لرده انشاسی لابد مغازه‌لری الحالة هذه انشا وتوتونلرك حین مبایعه‌سنده ثمن اصولی دخی قبول

وايفا ايلديكى فعلاً ،مادةً ،صراحةً ثابت اولديغندن حكومت سنيه‌نك اكتساب ايلديكى صلاحيت دائره‌سنده ايفاى معامله ايتمك اوزره فقرهٔ مذكوره احكام صريحه‌سنه توفيقاً ماليه نظارتجه ايجابنك اجراسى وشرطنامهٔ مذكورك سكزنجى ماده‌سنك اوچنجى فقره‌سنه استناداً ايكيسى ماليه نظارتى مأمورين متخصصه‌سندن ايكيسى‌ده توتونجيلكده اختصاص ومعلومات كافيه‌يى حائز تجاراندن اولمق اوزره درت ذاتك مفتش صفتيله شركت مرقومه‌نك معاملات ودفاتر واوراق ومغازه‌لرينى معاينه وتدقيقه مأمور تعيينيله تدقيقات اجراسى لزومنك هيئت عموميه‌جه بالمذاكره تحت قراره آلنمسنى تكليف واشبو تقريرك روز نامهٔ مذاكراته كچورلمسنى طلب ايلرز . ٨ شباط سنه ٣٢٤

مناستر مبعوثى واصف ، قره‌حصار صاحب مبعوثى رضا ، درامه مبعوثى رضا ، سلانيك مبعوثى امانوئل قره‌صو ، ازميد مبعوثى احمد مفيد ، سلانيك مبعوثى رحمى ، قونيه مبعوثى مصطفى ، بغداد مبعوثى شوكت ، سيروز مبعوثى يوسف ناشد ، طربزون مبعوثى على نقى ، ازميد مبعوثى حافظ رشدى .

رئيس — بوبابده سوز ايستينلر وارمى افندم . (اسملر يازيلور)

مصطفى عارف بك — افندم كچن كون ماليه ناظرندن استيضاح صره‌سنده بومسئله موضوع بحث ايدلدى . ماليه ناظرى‌ده يولسزلقلرى تصديق ايتدى . ورژى اداره‌سنه تبليغات اجرا ايتديكنى بيلديردى . بوكون اكر رژى اداره‌سى تعليماتنه موافق حركت ايتمكده ايسه‌ كه بومسلمدر — توسل ايديله‌جك طرق قانونيه‌در . رژى نظامنامه‌سنده ماليه نظارتندن تفتيش ايديله‌جك ايكى مأمورله ديون عموميه هيئت اداره‌سى اره‌سنده مذاكره جريان ايدرك اتفاق حصولنده تعيين ايديله‌جك بر حكمك رأيى اوزرينه محاكمه مراجعتله رژينك قونطراتوسنك فسخى طلب ايدلميدر . بونك ايچون بومقاوله نامه‌يه توفيقاً حركت ايتمك لازمدر . بوصورتى نظر دقته آله‌جغى ماليه ناظرى بوراده بيلديرمش ايدى . بوتقريرك اووعدى ايفا ايتمك ايچون ماليه نظارتنه توديعندن بشقه ياپيله‌جق بر معامله يوقدر . چونكه قانونك خارجنده مفتش تعيينى ايله تفتيش ايدلمكه قالقيشيله‌جق اولور ايسه نظامنامه‌يه، قانونه عدم موافقتندن طولايى رژى بونى قبول ايتمز ، بر ثمره‌ده حاصل ايده‌مز . بونك ايچون معاملهٔ قانونيه‌يه توفيق ايله ماليه نظارتى قانوناً بخش ايديلان بوحقى استعمال ايدرسه شو مسئله حل ايدلمش اولور .

رضا توفيق بك — افندم عارف بك برادرمك بيورديغى طوغرى ايسه‌ده انى تفتيش ايده‌جك مأمورلرك دفترلرى اكلامقده صلاحيتلرى اولمديغنى كنديلرى‌ده بيلور وبرچوق كشيلردن‌ده ايشتدم اساساً . تحقيقات اجرا ايدلملى . تحقيق ايتمك ايچون پك اعلا سزه كوستردلم ديديلر . صكره رضا بك افندى برادرمز مراجعت ايتدى . سن آكلامزسك طبيعى بزه كوسترسونلر دفترى ، بز پك صوراجغمزى بيلورز ديمشلر . ديمك كه بوشيئه رژى حاضردر . فقط ظن ايدرم بن وبن كيبلر بزا كلايه‌ميز بزه كوسترديكى حسابلرى ايكى اوچنى بر آرايه كتيره‌ميز ديمك ايسترم كه بنه شروط قانونيه‌سنه توفيق حركت ايتمكله برابر ايجاب ايدرسه ماليه‌دن طوغريدن طوغرى‌يه كوندرلمش برافندى بوراسنى اكلايه‌ماز . اربابندن بر ايكى كشى اولايحه كيمك طرفندن ويرلمش ايسه ، ديديكى كبى متخصص ، ارباب صناعتدن اولان برآدم ، بالخاصه تجربه ايتمش ، تجاربده بولنمش آدملر طرفندن تحقيق ايدلميدر . رژى‌ده بوكا راضى اولور . بنده‌كزك تحقيقاتم بو . آنك ايچون شروط قانونيه‌جه تحقيق ايتمليدرلر .

رضا بك (درامه) — معروضاتم دائرهٔ خصوصيتدن چيقاماز خصوصى بر مذاكره‌دن عبارتدر . فقط رژى معاملاتنك تدقيق وتفتيشى صلاحيتى ماليه نظارتنه عائددر . سكزنجى ماده‌نك اوچنجى فقره‌سنده [.وندن بشقه حكومت سنيه حائز اولديغى حق تفتيش معاشلرى كندى طرفندن ويرلمك اوزره بر ويا برقاچ مفتشه احاله ايدر . او مفتشلر دخى مومى اليه بونلرك معاملاتنه كسب اطلاع وامتيازك ايشيدلمسنه متعلق اولان دفاتر واوراق سائره‌لرينى ومغازه‌لرينى معاينه ايتمك وشركت مأمورلرندن برى حاضر اولديغى حالده صندوقلرى معاينه ايتمك وشركتك افعال وحركاتنى دخى تحقيق ايتمك صلاحيتنى حائزدر] دنيور . بوحالده شرطنامه‌نك بوماده‌سنه استناداً ماليه نظارتى برقاچ مفتش تعيينى ايله معاملاتنك عمومى تدقيق ايتديره بيلور . رضا توفيق بك افنديك مطالعاتنه مستند اوله‌رق مفتشك يالكز مأمورين ماليه‌دن اولميوب بوبابده اختصاص اولان تجارلردن‌ده مفتش صفتيله ايكى كشينك استخدامى لزومى عرض اولنمشدر . بناءً عليه بوتقرر ماليه نظارتنه توديع اولنديغى حالده شو صلاحيت قنونيه‌يه استناداً هم آلتنجى ماده موجبنجه فسخى خنده تشبثاتده بولنه‌بيلور وتفتيش صلاحيتنى استعمل ايده‌بيلور . تقرير مندرجاتى‌ده بوندن عبارتدر افندم .

اسماعيل پاشا — رژى حقنده ماليه ناظرى هيئت عموميه‌يه قارشى برتقرير ويردم ديدى . بعده بنده‌كز طرفندن تقريره جواب ويرمكه وقت قالمزدن اول پروتستو ايتمك لازمدر . ديمشدم . خاطر عاليلركزه كليور . وبر شركتدر . انونيم شركتيدر . دولت ايله مشترك المنفعه‌در . مشترك المنفعه اولان محلنده طرف دولتدن بر قوميسر تعيين اولنمشدر . بوقوميسرك وظيفه‌سى قانون دائره‌سنده معامله اولنوب اولنمديغنى مرجعى اولان ماليه نظارتنه قانوناً تبليغه مأموردر . بناءً على ذلك رژى دائره‌سنك دولت عليه‌مزله اولان مقاوله‌سى موجبنجه برطاقم شرائط قانونيه‌يى انفاذ واجراسى تعهد ايتمشدر . ماجاز . . . مادامكه شرعاً ، قانوناً بونقطه‌يى ماليه ناظرى قانون نظرنده پروتستو ايدرك كنديسنك ايشدن ال چكديرلمسى لازم كلور . بوهم قانونى ، هم عدليدر مطالعه‌سنده‌يم .

رئيس — افندم صاحب تقريرك ارزوسى وجهله ماليه نظارتنه كوندرلمسنى مناسب كوريبورميسكز . (هاى هاى صدالرى) الار كزى قالديريكز . (اللر قالقار) بوصورتله مناسب كورلدى .

كاتب مفيد بك طرفندن قسطمونى مبعوثى اسماعيل ماهر افنديك اولجه لايحه انجمننه حواله اولنان تقريرى اوزرينه مذكور انجمنجه تنظيم قلنان زيرده مندرج مضبطه‌يى قرائت ايلدى .

مجلس مبعوثان رياست جليله‌سنه

ايكيشر يوز كشيدن مركب ايكى هيئتك بريسى ژاپونيا وامريقايه‌ وديكرى اوروپايه اعزام اوله‌رق بونلرك واسطه‌سيله ممالك مترقيه‌ده‌كى اسباب ترقياتك تدقيق وممالك عثمانيه‌يه تطبيق ايدلمسى ومكاتب عسكريه وسائره‌دن مخرج

ضابطان وافنديلرك كذلك بلاد مترقيه‌يه اعزاميله فنون وصنايعده متخصصلر وحلقه‌لى زراعت مكتبنك توسيعيله زراعتده‌ده ارباب اختصاص يتشديرلمسى وژاپون اصولنده هركون ايچون نمونه تارلالرى احداث وصنايع وهندسه‌خانه‌ده بر رشعبه وولايتده امور ماليه‌يه واقف مأمورين يتشديرمك ايچون كيجه مكتبلرى كشاد وولايات دار المعلمينلرينك برحسن حاله افراغ وژاندارمه تنسيقاتيله امور انضباطيه‌نك اصلاح وآناطولى‌ده تشكيلات عدليه اجرا ايدلمسى خصوصاتنه دائر قسطمونى مبعوثى اسماعيل ماهر افندى طرفندن ويريلوب هيئت عموميه‌دن انجمنمزه حواله بيوريلان ١٦ كانون اول ٣٢٤ تاريخلى مربوط لايحه بالتدقيق صاحب لايحه‌نك اوروپا وسائر ممالك مترقيه‌ده هيئتلرله مكاتب عسكريه وملكيه مأذونلرندن مناسب افنديلرك كوندرلمسى حقنده‌كى مطالبات واقعه‌سى فى الحقيقه ترقيات عثمانيه ايچون اسباب حقيقيه‌يى محتوى اولديغى مسلم ايسه‌ده كيفيات معروضه‌نك رأساً مجلس مبعوثانجه قرار قطعى‌يه ربطنه قانون حاضر اساسينك مساعده‌سى بولنمديغى نظر تأمله آلنمش و بونلرك حيز امكانه كتورلمسى برشكل قانونى آلمسنه متوقف ومنحصر بولنمش اولمق اعتباريله‌ درميان قلنان اشبو تكاليف حقنده اصول قانونيه‌سنه مراجعتله مرجعنجه برقانون لايحه‌سى ياپلمسى تحت وجوبده كورلمش وجداً مهم وحسيات عثمانيه‌يه متعلق اولان تكاليف واقعه‌نك وجوبى انجمنجه بالتسليم اوبابده اقتضا ايدن لايحه‌نك تنظيم ومجلس مبعوثانه تقديمى ايچون كيفيتك مقام صدارته اشعارى ولايحهٔ مذكوره مواد مندرجه‌سندن اورمانلر ايچون عملى ونظرى مكتبلر كشاد ايدلمسى وحلقه‌لى زراعت مكتبنك توسيعيله عدداً كثير زراعت متخصصلرى يتشديرلمسى وژاپون اصولنده هركوى ايچون نمونه تارلالرينك احداثى لزومنه متدائر اولان اقسام سائره‌سى‌ده لدى التأمل اورمان مكتبلرى حقنده نظارت عائده‌سندن وارداوله‌جق لوايحك سرعتله تنظيم ومجلسه ارسالى خصوصنك اورمان ومعادن نظارتنه يازلمسى و ذاتاً حلقه‌لى زراعت مكتبى كشاده اولوب بالطبع شودور مشهوطيتده طلبه‌سنك تكثيرينه دوائر عائده‌سنجه صرف مساعى ايديله‌جكى دركار اولديغندن بوجهتك دخى آريجه قراره ربطى اقتضا ايتمديكى ومهندس يتشديرلك اوزره صنايع هندسه خانه‌ده بر شعبه كشاد ايدلمسنه دائر اولان فقره‌نك مندرجاتى مكاتب عموميه حقنده ياپيله‌جق لايحه‌لرده مذكور اولمسى اقتضا ايدن مسائلدن بولنديغى جهتله بونك ايچون بشقه‌جه قرار اتخاذينه لزوم كوريله‌مديكى ولايحهٔ مذكوره‌نك مواد سائره‌سى‌ده تفصيلات كافيه‌يى حاوى اولميوب يالكز اظهار تمنياتدن عبارت بولنديغندن تفصيلات لازمه وكافيه‌يى حاوى ورود ايده‌جك لوايحك اثناى تدقيقنده ايجاب حاله توفيق معامله اولنمق اوزره شمديلك تمنيات مذكوره ايچون بيان مطالعه‌يه لزوم كوريله‌مديكى بالاتفاق تذكر قلندى .

لايحه انجمنى رئيسى
جانيك مبعوثى
عبداه

قونيه مبعوثى وهبى افندى — بن يالكز بولايحه‌ده بيان اولنان اوروپايه ، ژاپونيايه كيده‌جك كيمسه‌لر حقنده سوز سويلمك ايستيورم . ديكر جهتلرينى سويله‌ميه‌جكم . وطنك ترقيسنى ارزو ايتميان انسان اولماز اولورسه انسان كامل اولمز . چونكه بوترقيدن بالخاصه كندى واولاد واحفادى حصه‌ياب اوله‌جغى كبى بالجمله اولاد وطنك راحتنى تأمينه خادم اولديغى جهتله هرشخص بونى ازجان ودل ارزو ايدر وايتمكده لوازم انسانيه‌دندر خصوصا بزلره وبالجمله انسانلره . بزم متبوعمز اولان شريعت اسلاميه هرنوع اسباب تجارت وصنعتى كسب ايله‌ امر ايتديكى كبى دنيانك هرطرفنه سير وسفرله اقطار بعيده‌ده موجود اولان نعم الهيه‌دن من كل الوجوه مستفيد اولمقلغمزى امر وفرمان بيوريور . شو حالده بزم ايچون هردرلو مزيات انسانيه‌يى كسبه سعى ايتمك حسب الانسانيه لازم اولديغى كبى حسب الديانه‌ده واجبدر . فقط نه‌چاره كه هرشيئك برمناسب وقت وزمانى ارانمق لازم وامور طبيعيه وشرعيه‌دندر . هرشى زماننده اولمق لازمدر . شمدى ايسه ظن ايدرمكه بزم اوروپايه درت يوز نفر كونده‌ره‌جك زمانمز دكل . چونكه بوندن اهم والزم ايشلرمز پك چوقدر . جمله‌جه معلوم اولان داخلى وخارجى ايشلريمزك انتظامنى دوشونمك بوكيبلرى دوشونمكدن دها اولادر ظن ايدرم زيرا مملكتك محافظه‌سى وايچنده بولنان اهالينك استراحتنى دوشونمك هرشيدن مقدم اولديغنده شبهه يوقدر ظن ايدرم . بونكله برابر كندى حصه‌مه دائر وكندى حصه‌مه نظراً سويليه‌جكم . بنده برده حسن ظن واردر . ايشته اوحسن ظن سببيله ديرمكه بزمده معارفمز وار ؛ آز اولمدى يا ملت اوتوز قرق سنه‌در بلكه دهازياده معارفه پاره ويريور . بالطبع بوپاره‌لر مقابلنده شواحتياجمزه تماماً كافى اولمز ايسه‌ده بر درجه ضروراتمزى ازاله ايده‌جك قدر معارف بزه آدم يتشدرمشدر ظن ايدرم . اكر يتشديرمامش ايسه يازيق پاره‌لره ، يازيق معارفه ، يازيق ملته ، يازيق ملتك پاره‌لرينه ، يازيق معارفك نامنه . چونكه هرصنف درعهده ايتمش اولديغى وظيفه‌ده دولتى اغياره محتاج ايتمامك امور واجبه‌دندر . شو حالده معارف بو وظيفه‌يى كندى نقطهٔ نظرندن درعهده ايتمش ايدى . بونك ايچون بزه برقاچ آدم يتشديرمسى لازم كلوردى . وبن اويله ظن ايدرم كه يتشديرمشدر . اما تماماً ديميورم كه كافى مقدارى . شو زمانده ضرورتمزه — ضرورت ديديكجه آنك نهايتى اولماز — بالغاً مابلغ يتشديردى ديميورم . بالغاً مابلغ پاره‌مزده كافى دكلدر . فقط پاره‌مزه قارشولق بزه نه ياپديلر . شمدى‌يه قدر ولايتلرده معارف مديرلرى مكتبلرى ييقديلر . يكيدن برجلا ايله يكيدن برده‌ها ياپديلر . اوياپديغى اوته‌كى ييقدى ، يرينه كاس ييقدى . بوندن ماعدا برايش كورلمدى . فقط بن بونى ديرسه‌م يالكز كندى نفسمه كندى حصه‌مه ديورم . ملك وطنك اولادى بونى قالاً ديورلرسه‌ده مالاً وحالاً ديورلر . برده كچنده سويلمشدم . بومسئله قوهٔ اجرائيه‌نك وظيفه‌سيدر . قوهٔ اجرائيه‌دن اولان وكلاى دولت اكر بويله برشيئه لزوم كورديلرسه ، بودجه‌يه بويله بر مصرفده وضع ايتديلرسه بودجه كلديكنده اولور ، اولمز ، اوزون ، قيصه اوزمان مذاكره‌سى جريان ايدوبده اومصرفه كوره آدم كوندره‌جكمزى دوشونلى . شمدى قوهٔ اجرائيه‌نك دوشونه‌جكى بر مسئله‌يى بوراده بزنصل موضوع بحث ايدوب اوت شويله آدملرده لازمدر ديرز . لكن انلر لازم دكل ديه‌جكلرسه

زیرا او آدملری قوللانه‌جق اولانلر انلردر. اوخدمتی کوردیره‌جك انلردر. شو حالده انلر اوت بزم خدمتمزه کافی آدممز وار دیه‌جك الورسه بزم قرارمز قاچ پاره ایدیور. بونك ایچون بودجه کلنجه‌یه قدر بو تقریری محفوظ طوتملی یعنی فکر عاجزانه‌مجه شمدی بونك زمانی دکل. اکر هر ایشمزی بتیردکده بوسنه بوکا لزوم کوریلیورسه آوروپایه درت یوز آدم کوندرمکدن اورادن مستوفی معاشله درت، سکز معلم جلب ایدوبده بوراده درت بیك آدم تعلیم ایتمك صورتی دها ایودر. یاپلمش مکتبلرمز وار. تخصیص ایتملی. اکا کوره آدملر تعیین ایتملیدر. اورادن درتمی کله‌جك، سکزمی کله‌جك. یوقسه اوروپایه درتیوز آدم کیتمکله ایش بیتمز وبوکون ایشمزه یاراماز. دها طوغریسی قیصه سویلمکی سورم. اما سویلیه‌بیلورم، سویلیه‌مم. انی بیلمم. قیصه سویلیه‌جکم. تصدیع اولمزسه، مساعده بیوریلور ایسه شونیده رجا ایده‌جکم که کلامیمی دوشونمه‌دن تنقید ایتماملی. براز دوشوندکدن صکره لازم کلورسه اویله تنقید ایتملی و اندلس تاریخنی مطالعه ایتدکدن صکره تنقید ایتملی. نه‌در سویلیه‌جکم. حکومت اوروپایه آدم کوندرمکله آدم یتشدیرمز. یورلمیه‌لم بوشنه. حکومت پاره ایله آدم یتشدیره‌مز. یالکز یتشمش اولان آدملرك قدرینی تقدیر ایتسون. ایشته اودر آدمی یتشدیره‌جك. یتشمش اولانلرك قدرینی تقدیر ایتملی و یتیشه‌جك اولانلرك قدرینی تقدیر ایده‌جکی حقنده شمدیدن بر قانون قویملی. دیملی که اوت بزه شو اوصافی حائز اوله‌رق شوقدر آدم لازمدر و بو آدملرده شو امتحانی ویره‌جکدر. اکر شو اهلیتی، شو اوصافی حائز اولدیغی بالامتحان ثابت اولورسه اوآدم شو مثللو وظیفه‌لرله توظیف اولنه‌جق ملتده شو جهتله بسلیه‌جك دیملی کافیدر. آدم یتشدیرمك اویله اولماز پاره ویرمکله فلان ایتمکله یومیه لوقنطه‌ده یاریم ایرایه بر یمك یمکله اولماز. اوروپایه کیده‌جك، اعلا قاریولالرده یاته‌جق، صکره ملته بز اوروپایه کیتدك کلدك دیه‌جکلر. اما کیتدیده اوکرندیمی خیر امتحانله حکومت بونی وضع ایدون آدم یتشدیرمکه کافیدر. ایشته سویلیه‌جکم بودر.

رئیس — صاحب استدعا اولدیغی ایچون اسماعیل ماهر افندی سوز سویلیه‌جك.

اسماعیل ماهر افندی — افندم بو تقریرده اون ایکی شیدن بحث ایدیورم. بو تقریر دها اولجه ویرلمش ایدی. برسنه‌یی غیب ایتمیه‌لم دیه‌رك بوندن بربچق ایکی آی اول ویرلمش بر تقریردر. هیئتلر کوندرلمسی مسئله‌سنه کلنجه خواجه افندی حضرتلری بیوردیکه (اطلبوا العلم ولو بالصین). خواجه افندی حضرتلرینه صورارم که اوزریمزه باشیمزه باقه‌لم باشمزده‌کی صاریقدن، تپه‌مزدن طرناغمزه قدر بونلرك کافه‌سی ممالکمزك محصولیمیدر. بز هیچ کندیمزی الداتمیه‌لم. باشمزده‌کی صاریقلر بیله ممالك اجنبیه‌دن کلیور. برطاقم آدملر یتشدی. یتشمدی دکل فقط ماکنه مهندسی کبی، الکتریق مهندسی کبی معدن مهندسی کبی آدملرمز یوق.

وهبی افندی — بن بوکون انك زمانی دکل دیدم لازم دکل دیمدم، صنعت بیلیورز دیمدم.

رئیس — وهبی افندی کسمه قرداشم بتیرسون ده صکره.

اسماعیل ماهر افندی — ٤٠٠ کشی اولمسونده یکرمیشر کشی اولسون افندم بونلر اوروپایه کیده‌جك فابریقه‌لر کزه‌جکلر [لیس الخبر کالعیان] بو مملکتلر نصل ترقی ایتمش اکلایه‌جقلر ایکی یوز اولمسونده یکرمی اولسون الای اولسون بوندن دائما فائده وار. مضرت یوقدر. برخطوه ایلرو آتمش اولورز صکره برده مکاتب عالیه مأذونلری مسئله‌سی وار. مهندسلر یتشسون ماکنه مهندسلری، الکتریق مهندسلری. فابریقه‌لر یتشدیرلسون معدن مهندسلرمز هیچ یوقدر. یر التنده بوقدر معدنلرمز وار. بونلری ایشلده‌جك هیچ کیمسه‌مز یوقدر وار دین میدانه چیقسون بریسی‌ده ایش باشیلری اعزامی. بونی وقتیله طونه والیسی ایکن مدحت پاشا مرحوم یتمش کشی سچمشده برطاقمنی فلمنك فابریقه‌لرینه کوندرمش، برطاقمنی انکلیز فابریقه‌لرینه، برطاقمنی بلجیقا فابریقه‌لرینه برطاقمنی فرانسز فابریقه‌لرینه کوندرمش. حالا برطاقم ادملر اوراده چالیشیورلر مدحت پاشانك باشنه فلاکت

کلنجه انلرك تخصیصاتی کسمشلر. برطاقمی کلمش برطاقمی کلمامش بونلردن ایکی فابریقه‌ده بیوك استفاده اولنیور. برده دارالمعلمینلرك اصلاحی مسئله‌سی. برسنه تدریسیه‌یی غائب ایدیورز کیتدی سنه‌نك بریسی. انقره ولایتی ایله قسطمونی ولایتی بوسفر کزدم برنده معلم یوقدر مکتب ابتدائیده معملك ایده‌جك برك معلم یوقدر کویلولر مع الممنونیه مکتبلری یاپه‌جق. ایسترایسته‌مز حکومتده معلملرك معاشاتی ویره‌جك معلمی نره‌ده بوله‌جغز. یوق. بنك ایچون تقریرده دیمش ایدم که، مکاتب ابتدائیه‌یه معلم یتشدیرمك ایچون دارالمعلمینلره دوام ایده‌جك طلبه عسکرلکدن معاف طوتیلسون ومعاشلرده حکومت طرفندن ویرلسون بوکا دائر بر قرار ویروبده بتون ولایاته اعلان ایدیله‌جك اولورسه دارالمعلمینلر طلبه ایله طوله‌جق. معلملری حاضرله‌مش اولورز. برسنه‌یی غائب ایتمك وار. ایشك ایچنده شمدی قرار ویررسه‌ك برسنه‌یی قزانمش اولورز. برده ژاندارمه تنسیقات مسئله‌سی واردر. فقط طبیعی بو چابوق اوله‌میه‌جقدر. ژاندارمه تنسیقاتی اولنجه‌یه قدر امن و آسایشك تقریری ایچون نه‌یاپمق لازم کلورسه انك ایچون برتدبیر دوشونلدی. تقریرلر ویرلدی. شمدی ژاندارمه نظامنامه‌سنك ورودینه تعلیق ایدلدی. بناءً علیه بونك زمانی کچمش. برده محاکمك اصلاحی دیمشدم. انك ایچون‌ده برچوق تقریرلر ویرلدی. دینلدی که عدلیه نظارتندن کله‌جك.

رئیس — اساس مسئله‌یه کیریکز.

اسماعیل ماهر افندی — صکره اورمان مکتبلری دیمشدم. اورمانلر متصل تخریب اولنیور. بر آن اول تخریباتك اوکنی آلمق ایچون اورمان متخصصلری یتشدیرملی. اما قاچ آیده یتیشه‌جك. بنده‌کز اویله دیدم که اولدن برتدبیر اتخاذ ایتدیریورم. ایکی آیده اورمان متخصصی یتیشه‌جك. اورمانلر نصل قطع ایدیلور، نصل محافظه ایدیلور. شو اوچ ماده‌یی اوکرنمك ایچون آدم یتشدیرملی. بونی حکومت دوشونمیور. ذاتاً اوتوز ایکی سنه‌در. بویله شیلری دوشونمدیلر. بزده دوشونمیه‌لم‌می شمدی اورمانلر محو اولوب کیدیور. بزده عملی، نظری بر اورمان مکتبی

لازم. ایسترسه‌کز یاپلسون حلقه‌لی زراعت مکتبنده برشعبه اولمق اوزره (کورلتی).

اسماعیل ماهر افندی — رجا ایدرم عجله ایتمیك.

رئیس — تقریرك فهرستینی یاپمه‌یك.

مصطفی عارف بك — بو کونکی روزنامهٔ مذاکره‌یه عائد اولان اوروپایه طلبه سوقندن بحث ایدیله‌جك. بونك حقنده اسباب موجبه بیان ایتسونلر.

اسماعیل ماهر افندی — (دوام ایله) برده صنایع مکتبنی مکمل بر حاله افراغ ایده‌لم. بوراده ماکنه مهندسلری یتشدیره‌لم. برچوق فابریقه‌لر تشکل ایدییور. آدم بوله‌میورز. سلانیکده، قسطمونیده تیمورخانه‌لر آچیلیور. قوللانه‌جق آدم بوله‌میورز. آدم یتشدیریلیور، زده آدم کوستریکز بزه ایستیورلر بردانه یوق. بزده بونی اصلاح ایده‌لم دیدك. اما حکومت دوشونسون دوشونمیور افندم. برده اهالی درت کوزله بکلیور بودائره‌دن اعشار مسئله‌سندن اوصانمش، بیقمش. تخمیس اصولنی ایستیور.

رئیس — رجا ایدرم اساسه کیریکز.

اسماعیل ماهر افندی — برشی دها قالدی. برده اهالیمز یالکز آرپه ایله بغدای اکمکی بلله‌مش اکثری یرده بونلره زراعتی اوکرتمك ایچون زراعت متخصصلری لازمدر. برده بونك ایچون بوراده حلقه‌لی زراعت مکتبنی توسیع ایده‌لم و یتلرده زراعت مکتبی یاپه‌لم. وقت کچیرمیه‌لم. (کورلتی) برده معدن مکتبی یاپه‌لم. شمدی برطرفدن‌ده اوکرتمك ایچون بو آدملری اوروپایه کوندره‌لم. بوراده‌کی مکتبلرمزی اصلاح ایده‌لم. هر ایکی طرفدن یتشدیره‌لم آدملرمزی. بویله اولمدقدن صکره بز برخطوه ایلرویه کیده‌میز. بونلری سویله‌مك ایسترم. ایسترسه‌کز کوندریکز ایسترسه‌کز کوندرمیکز. سزه بروثیقه سویلیه‌یم. بوکا دقت ایدیکز. قرق کلیسا سنجاغنه تابع (صماقو) ناحیه‌سنده اوتوز اوچ سنه اولیسی ایشله‌مکده اولان بیوك برتیمور فابریقه‌سی وارمش بوبزم تیمور آلات وادواتمزی حصوله کتیریرمش روس محاربه‌سنده خراب اولمش حالا خرابه‌سی طوریور یوز بیکلرله لیرا صرف ایدیلن بو

فابریقه‌نك آلات وادواتی اوراده ایمش، کورنلر آغلایوریوزده یتمش بش درجه‌سنده دمیروارمش

رئیس — اسماعیل ماهر افندی رجا ایدرم تقریرك مندرجاتنه کلك سوز شفیق بکك.

اسماعیل ماهر افندی — (دوام ایله) دمیرلری بتون اوروپادن آلیورز. نه‌ایچون ایشلتمیورز.

رئیس — سوز شفیق بکك بیتدی افندم.

قره‌سی مبعوثی شفیق بك — افندم بوتقریرك مندرجاتی حقیقةً شایان اهمیتدر. چونکه مملکتمزك صناعی، تجاری، زراعی ترقیسنه متعلقدر. فقط ممالك عثمانیه‌نك درجهٔ وسعتی مبعوثان کرامجه معلومدر. هر مملکتك استعداد قابلیتی ایله متناسباً اومملکتك صنایعی، تجارتنی ترقی ایتدیرمك لازمدر. اویله مهم بر مسئله هیئت عمومیه‌نك ایکی ساعت مذاکره‌سیله حل اولنه‌جق واحتیاجات حقیقیه‌نك درجه‌سی تقدیر اولنه‌جق درجه‌ده دکلدر. طبیعیدر که هیئت نظار بومسائلك صور اصلاحیه‌سی حقنده مجلس مبعوثان کرامه بر تکلیفده بولنه‌جق وبودجه‌مزك فوق العاده قسمنده‌ده بوکا دائر برچوق مطالعات مندرج اوله‌جقدر. زراعته تجارته، صنایعه متعلق لایحه‌لر مجلس مبعوثانه کله‌جك. حقیقةً اوروپایه طلبه اعزامی لازمیدر. بونی نظارت عائده‌سی دوشونمشدر. حقیقةً انسانه محتاجز بونی انکار ایده‌میز. تجارتده صنایعده زراعتده هرصنفده انسانه متخصصلره محتاجز. مملکتمزك ترقیاتی ایسه هرصنفدن هرشعبه‌دن متخصص، مکمل آدملر یتشدیرمکه محتاجدر. بونلری نه‌صورتله یتشدیره‌جکسه‌ك اول امرده نظارت عائده‌سنه عائددر. زیرا او نظارت بونلرك صور اصلاحیه‌سنی تأمین ایده‌بیلور. مملکتك منافعنی تأمین ایده‌جك انسان یتشدیرمك اصولنی، تدابیر واجرا آت وظیفه‌سیله موظفدر. بناءً علیه بوصور اصلاحیه حقنده کله‌جك قانون لایحه‌لرینه وبودجه لایحه‌لرینه قدر بوتقریرك مندرجاتی نظر دقته آلنمق اوزره تأخیرینی تکلیف ایدرم.

رئیس — رضا توفیق بك.

رضا توفیق بك — محترم وهبی افندی حضرتلرینك صوك اخطارینی بنده‌کزده اخطاره مجبورم. لایقیله معروضاتمی اکلاشلمدقجه سوزمی کسلمه‌سنی استرحام ایدرم. بوکون بز اوروپایه

نسبتله قرون وسطاده‌کی کبی قالمشز من کل الوجوه هر وجهله دیمك ایسته‌میورم. اکثر وجوهده. بوکون برچوق مسائل مهمه تذکر اولندیغی زمانلر چوغمز عدم اختصاصدن ناشی یعنی او مسائلك بالخاصه بعض فنون مخصوصه‌نك موضوعی اولمقدن ناشی بز انده متردد قالیورز و وجدانمزك، فکرمزك، عقلمزك حکمنه اتباعاً برحکم ویره‌میورز یا تابعیندن اولیورز بعض ارقداشلریمزده تبع تابعیندن. شمدی بز اوروپایه آدم کوندرمك لزومنده شبهه‌سزدر که الحمدلله بزم شریعت غرامز ایچون شریعتمزه مخصوص آدم کوندرمیورز انی بز کیمسه‌دن اوکرنمیز لکن دنیوی ایشلریمز ایچون ترقیات دنیویه‌مز ایچون بر بانقه آچمق نصل اولور، برشمندوفر اداره‌سی نصل اولور یاخود شمندوفر عجبا هوا ایله‌می ایشلیور، بخارله‌می ایشلیور. بونی کلامق ایچون ودها برچوق فنونی وکیمیایی. انلرك صنایعه تطبیقاتی کورمك ایچون شبهه‌سز صنف صنف آدملر تشکیلاته محتاجز، صوك درجه‌ده محتاجز. شبهه یوقدر که بوکون مملکتمزك منابع ثروتی صایدیغمز زمان فلان یرده سیملی قورشون، اوته‌ده اورمان، بریده برچوق منابع ثروتمز واردر دیورز وایسته‌میورز که اجنبی پاره‌سی بورایه کلسونده اومنابع ثروتی فتح ایدرك، آچه‌رق ایشلتسون. حالبوکه پاره استقراض ایتمکدن هیچ ضرر کلمز. فقط اوپاره‌یی اداره ایده‌جك، اومنابع ثروتی ایشلته‌جك آدملر بالخاصه اجنبی اولورسه اولوقت ایش فنادر. بناءً علیه بن پاره آلمقده هیچ تعصب کوسترمم هله اودونج اولورسه. فقط بزم اصل اومنابعی ایشلته‌جك آدملرمز کندی مهندسلریمز، کندی ایش باشیلرمز، خلاصه کندی وطنداشلرمز اولملی ایی بیلملی بز. طبیعی‌ده بیلیرز بوشیلرك بر علم مخصوصی واردر. بوکون آرتق عقل ایله کشف اولنه‌جق دوره کچمشدر. بوکون اوکمزه بر الکتریق ماکنه‌سی کتیرلدیکی زمان الی عقللی آدممز نره‌دن کاوب نره‌دن چیقدیغنی تعیین ایتمکده متحیر قالور. بونی بهمه‌حال اوکرتملی و تطبیقاتی‌ده بیوك بیوك فابریقه‌لرده کورملیدر. شمدی ژاپونیایه و بیلمم اوروپایه آدم کوندرمك ضمننده براخطار واقع اولدی ژاپونیا مادام که ذکر ایدلدی ژاپونیانك قیصه‌جه برشیئنی عرض ایده‌یم بوندن قرق سنه

اول باشنه اوکوز بوینوزی طاقار ، دشمنی اویله
قورقوتمق اوزره سلاحلانور ، حاضرلنوردی .
او عجائب ژاپونیا بوکون باقکز نه حاله کلدی .
نه ایله . مساعی ایله اولمشدر . تکمیل ژاپونیانك
بیوك آدملری کمبریج دارالفنوننندن ، فرانسه‌ده
هایدلبرغ دارالفنوننندن ، ویانه دارالفنوننندن
چیقمش دها بیلمم نره دارالفنوننندن چیقمش
آدملردر . و انی ادعا ایده‌بیلورمکه کوردیکم بر
ایستاتستیقده قطعیاً اوروپا دارالفنونلرندن
چیقمامش برمهم آدمی یوقدر ژاپونیانك تا
مارکی ایتودن باشلایك . بناءً علیه ژاپونیایی ژاپونیا
ایدن آوروپایه تحصیل ایچون کوندردیکی آدملر
اولمشدر . بانقه اصولنی امریقادن اوکرندیلر .
تجارت اصولنی امریقادن ، قومیت مادیه اصولنی
انکلتره‌دن ، صنایع اصولنی فرانسه‌دن اوکرندیلر .
عسکرلکی بهمه حال آلمانیادن اوکرندیلر .
بحریه‌یی انکلتره‌دن اوکرندیلر واویله یاپدیلرکه
انکلتره‌ده بیله یاپلماز . اون سکز بیك طونیلا -
تولق کمی یاپدیلر کندی دستکاهلرنده ، باروت
کشف ایدن آدملری وار . میقروب کشف
ایدنلری وار . الکتریق کشف ایدنلری وار .
ماکنه کشف ایدنلری وار . شمدی بز بالطبع
بویله قالورسه‌ق حریت آلمشز ویاخود ایستدیکمز
قدر ادمله برلشمشز . ظن عاجزانه‌م بوندن هیچ
برشی چیقماز . بز تمامیله حریتمزی نه‌وقت اکتساب
ایدرز ، یعنی سن رشده بالغ اولوبده وصایتدن
مستغنی اوله‌جق زمانه نوقت کلورز . تمامیله
او ، وپالیلر (معنوی مسندلری قاریشدیرمیوردم
مرحمتلرینی رجا ایدرم معنوی مسئله‌لرده)
چوروك تحته‌یه باصمامق ایچون (خنده‌لر) دنیوی
ایشلرده . اندلس تاریخنی سویلدیلر تشکر ایدرم
وهبی افندی حضرتلرینه . قرطبه دارالفنونلرینه
اسپانیوللردن قرون وسطی فرانسزلرندن حتی
الک مترقی الک متمدن زمانلرده پاپالردن ادم کیتمشدر .
واوراده تحصیل ایتمشلردر . صورت مخصوصه‌ده
بونلرك وثائقی ، اثرلری ، مکتوبلری وار دیمك که
علم نره‌ده ایسه اورایه کیتمك یعنی افندی حضر -
تلرینك بیوردیغی کبی اورایه کیتمك اوزره بزه
امر بیورلمشدر (ولوکان بالصین) وبوکا یالکز
فضله اوله‌رق (الحکمة ضالة المؤمن) حکمت
مؤمنك نره‌ده کوررسه اورایه کیدوب بولور .

الور ، ارار بونلر ایچون بزه تنبیه وار . یالکز
برمسئله قالیور شمدی ادم یتشدیرمك ، یکی
ادم یتشدیرمك . دنیا ایشلری ایچون تکرار
ایدیورم . ادم یتشدیرمك لازمی دکلمی ؟ بونده
هیچ شبهه یوق . برآیاق اول یتشدیرملی . ایشته
بن کندم بیلمیورم فلان وفلان فنك هیچ سنی
بیله‌میز . بیلسه‌ك بیله تطبیقاتنی بیله‌میز .
شمدی قالیورکه ایکی یوزمی کوندرلسون
اوچ یوزمی ، فلانی فلان یره‌می کوندرلسون ؟
ظن ایدرم که کوندره‌جك دوائرك کندیسنه
مخصوص ومعین بر بودجه‌سی واردر . اوبودجه
داخلنده قاچ کیشی کوندریله‌بیلور یعنی قاچ کشینك
کوندرلمسنه بودجه محتملدر . انیده کندیلری ،
قوهٔ اجرائیه تعیین ایده‌جکدر یالکز استرحامم
شودرکه بز بویله برلایحه بورایه کلدیکی زمان
شبهه‌سز بوملاحظات عاجزانم اکر قیمتی وارسه
نظر دقته الوبده لطفاً کوندرمك لزومنی ایوجه
حس ایتدکدن ودوشندکدن صکره اوزاتمیه‌لم ،
کوندرمکه چالیشه‌لم . زیرا بز کندیمز بعض
فضائلزله . بعض معلومات معنویه ودینیه‌مزله
شبهه‌سز او برلرینه الحمدلله محتاج دکلز لکن
طبیعیدرکه بز طقسان بریمز برارایه کلسه‌ك برباتقه
تأسیس ایتمکه موفق اوله‌مایز حال بوکه اوچ
آمریقالی چیقار بریسی پره‌زیدان یعنی رئیس
اولور . بریسی کاتب اولور بریسی قاصه‌دار اولور
برپاره‌لری اولمدیغی حالده دنیا قدر پاره طوپلارلرسزك
بنم جیبمدن ؛ بر باتقه تأسیس ایدرلر ، حسن اداره
ایدرلر . بومعرفتلری بز انلردن اوکرنه‌جکز .
بونی اعتراف ایتملی‌یز . بونك ایچون بن ظن
ایدرمکه کوندرلمك طرفنی التزام ایتملیدر .
(آلقشلر)

عثمان فوزی افندی — مسئله هرجهتله
ایضاح اولندی . یالکز صاحب لایحه‌نك بیان
ایتدیکی مواده اللی سنه‌یه محتاج بر ترقی‌یی
کوزه آلدیرمش . اللی سنه‌ده حصوله کله‌بیلور .
اویله ایسه بزده بوکوندن اعتباراً کرچه مضایقهٔ
مالیه‌مز ، اهالیمزك فقرالغی میدانده ایسه‌ده
بوکوندن اعتباراً البته بزده ثروت ورفاه یولنی
آرایه‌جغز . بوکوندن اعتباراً تخم اکه‌جکز .
حاصلاتی صکره اقتطاف ایده‌لم . کلیاً یاپه‌مازسه‌قده
الك زیاده اهالیمزه زراعت لازمدر وبو زراعتك

محتاج اولدیغی بر صبانی یاپدیره‌میور قیریلیور ،
تکرار یکیسنی آلمغه محتاج اولیور . مملکتمزدن
یولده کلورکن معادن ، هرنه‌قدر اختصاصمز
یوق ایسه‌ده ، کموشخانه وادیلرنده باتیریوردی .
بزم آرقه‌مزدن بوراده‌یز دیبه باغیریوردی .
بونلردن استفاده ایتمك یولنی آرایوبده اختصاصی
اولان ذواتدن عملیات کورمك ، فابریقه‌لرده
بولنمق ومکاتبده تحصیل ایتمك جهتی ظن ایدرم
الزمدر . آنجق وسعمز مقداری ، غنی ثروت
مالیه‌مز درجه‌سنده بو تشبثك اجرا اولنمسی
لازمدر . ایکی یوز اولمسونده مثلا یکرمی
اولسون . فقط شونیده علاوةً عرض ایتمك
ایسترم که اخلاق واطوارینه اعتماد اولنور ذوات
کوندرلملیدر . زیرا کیدوب اوروپده یالکز
زوقیات اکتساب ایدوبده کلوب بوراده انلری
آرامق ، انلره مصرف ایسته‌مکلکی آرزو ایدلملیدر .
جمله‌سی ملته خدمت مقصدیله وجودینی افنا
ایدرك تحصیل فنون ایدوب ، تحصیل صنایع
ایدوب بزی خدمتلرندن مستفید ایده‌جك
کیمسه‌لردن اولملیدر . وبرده کوچك مقیاسده
طوتلسی . بونی عرض ایدرم .

رئیس — سالم افندی بیورك .

سالم افندی — علاقه‌دار اولان دوائرده
تعیین ایدلمسی فکرنده‌یم .

لطفی بك (درسم) — وهبی افندینك
اوروپایه کیدنلر حقنده‌کی شدت لسانی بوکا بر
چوق مدافعه‌یی استلزام ایتدیره‌جك درجه‌ده
مهمدر . دیکر طرفدن رضا توفیق بکك پك
واقفانه اولان مطالعه‌سنده‌کی اصابت میدانده‌در .
فقط بومسئله‌نك بوراده تدقیق ایدلمسنه هیچ
وسیله یوقدر ، زمانی دکلدر . بیهوده وقت
کچیرمش اولیورز . چونکه بوکبی شیرده وهبی
افندینك قسماً حقی واردر . بو قوهٔ اجرائیه‌یه
عائددر . حتی ظن ایدرم انجمن خطا ایدیور .
بو برلایحهٔ قانونیه حالنده کله‌جك برشی دکلدر .
هرشی ایچون برقانون یاپیلورسه صکره قانوندن
کچلمز اولور . بوصرف قوهٔ اجرائیه‌یه عائددر .
قوهٔ اجرائیه طلبه کوندرمکه لزوم کوررلرسه
تخصیصاتی بزدن طلب ایدرلر . تخصیصاتی ویرمك
لازممیدر . دکلمیدر . شمدی سویلنه‌جك سوزلر
او وقت سویلنه‌بیلور . اسماعیل ماهر افندی

حضرتلرینك غیرتلری تقدیر اولنور . پك چوق
فعالیت کوستریورلر . فقط ظن ایدرم بو فعالیتی
دها برباشقه وادیده صرف ایتسه‌لردها فائده‌بخش
اولور . مجلس مناسب کوررسه لایحه انجمننده بر چوق
اوراق واردر . کندیسنی بتون اوراقك تصنیفنه
مأمور ایده‌لم تقسیم اعمال قاعده‌سنجه دها فائده
بخش اولور .

رئیس — جاهد بك .

اسماعیل ماهر افندی — جواب ویره‌جکدم .
سوز ایسترم .

رئیس — صکره افندم .

جاهد بك — بومسئله‌نك شمدی شوراده
موقع تذکره وضعنه لزوم اولمدیغنه دائر لطفی
بکك سویلدیکی سوزلر ظن ایدرم پك مناسبدر .
یالکز مسئله‌نك درکار اولان اهمیتنه مبنی برایکی
سوزده بنده‌کز علاوه ایتمك ایسترم . بوده قونیه
مبعوث محترمی وهبی افندی حضرتلرینك معارف
حقنده‌کی بحثندن منبعثدر . وهبی افندی
کندیلرینك حسن ظنی سویلدیلر . بوکندیلرینك
صفوت قلبلرینه دلالت ایدر شایان تبریکدر .
فقط یالکز حسن ظندن بحث ایتمك عادتا کندینی
تداوی ایچون دوقتوره بنیه‌سی حقنده برحسن ظنده
بولنوبده خسته‌لغنی تماماً سویلمامکه بکزر . بز
خسته‌لغمزی بوراده کمال خلوص ایله هیچ برشی
صاقلامیه‌رق کندی کندیمزه شرح وایضاح
ایدر ایسه‌ك بلکه مداولهٔ افکارله بونك چارهٔ
ازاله‌سنیده ارده‌مزده بوله‌بیلورز . بیوردیلرکه
وهبی افندی بوقدر سنه‌دنبری بزم معارفمز
واردی ملت بوقدر پاره ویردی . برمعارف
نظارتی واردی . بونی البته برطاقم ادملرك
کندیلری بالغاً مابلغ صورت کافیه‌ده کورمدیلر .
فقط هیچ اولمازسه شوصره‌ده لازم اوله‌جق قدر
ضروری ادممز واردر . التی یاشندن التی آی
اولنه کلنجه‌یه قدر هپ مکتب حیاتی کچیره‌رك
یعنی بونك برقسمنی تحصیل ایله وبرقسمنی‌ده
یدی سنه مکتب معاونلکنده ومدیرلکنده
کچیردیکمدن مکتبلریمزك شویکرمی یکرمی بش
سنه‌دنبری حالی ایچنده یشایه‌رق بیلیرم مکتبلرمزك
بنالرندن ، پروغراملرندن ، خواجه‌لرندن باشلایه‌رق
شرح حقایقه کیریشسه‌م پك آجی برتأثیر
براقه‌جغم . بحثه‌ده مناسبتی اولمدیغندن انکچون

بونلردن بحث ایتمك ایسته‌مم . یالکز نتیجه‌سنی
سویلیه‌جکم ، بوکون چوجقلریمز (۳) سنه ابتدا -
ئیه‌ده (٤) سنه رشدیه‌ده درت سنه‌ده اعدادیه‌ده
اوقویورلر . اونبرسنه تحصیل کوریورلر . ۱۱
سنه تحصیلدن صکره شهادتنامه الدقلری زمان
بونلرك مکتسبات علمیه‌لرینی طارته‌جق اولورسه‌ق
هیچ .... بونی اسکی برمکتب مدیری بولنمق
صفتیله کمال تأثرله سویلرم که هیچدر . اونبرسنه
تحصیلدن صکره برترك چوجغی برعثمانلی چوجغی
ترکجه یازمقدن عاجزدر . چیقانلرك ایچنده یوزده
٥ یوزده ۱۰ یوقدر ترکجه‌یی ربطی دوز کون ،
طوغرو اوله‌رق یازا بیلسون ترکجه‌سی بویله کندی
لسان مادر زادی اونبرسنه عربجه اوقویور .
چوجقلریمز بواوقودیغی عربجه نه ترکجه
ایچون لزومی مرتبه ایشه یاریور . نه‌ده
عربجه لسانی اولمق اوزره کافی بولنیور . فارسی
اوقونیور . فارسیدن هیچ برشی یوق .
فرانسزجه اوقونیور فرانسزجه‌دن هیچ برشی
اکلامازلر . بعض مکتبلریمزده ارمنیجه رومجه
درسلری واردر بونلرده هیچدر . بوکون
چوجقلرمزی بزاونبر سنه اوقوتوب اونبرسنه
انلرك ملکات فکریه‌لرینی ، بوغه‌رق ، محو ایدرك
کندیلرینی لایق وجهله یتشدیرمیه‌رك ملکاتی
محو ایدوب اویله چیقاریورز . مکتبده بولندیغم
زمان مکتب بکا آجی برمزارلغده بولنیوردم
کبی کلیردی ، تأثیر ایدردی . چونکه اوراده‌کی
زواللی چوجقلر یشامق ، اوکرنمك ایچون
بولنیورلر . فقط هیچ برشی اوکرنمه‌دن چیقیور -
لردی فقط بونلرك ایچندن یتشمش ادملر یوق
دکلدر . بویله عرقك ، ملتك قابلیتندن اوله‌رق
کندی کندینه خدایی نابت یتشنلری‌ده محو ایتمکه
اوغراشدیلر . اعتراف ایتملی بزکه بزم مملکتمزده
متخصص مع التأسف یوقدر اولانلرده غیرکافید .
بونلر کندیکلرندن یتیشمشلردر وناقصدر . بوکون
یتیشنلر برپروغرام تعیین ایدرك طوغری یورو -
مدیلر . بعضاً بوطرفه ، بعضاً اوطرفه صاپه‌رق
یوللری کندیلرینه آرایه‌رق یورودیلر . بش
دقیقه‌ده کیدیله‌جك مسافه‌یی سنه‌لرجه کیتدیلر .
چونکه اوکلرنده بررهبر ، برمرشد یوقدی .
اسکیدن تا قرون قدیمه‌ده برمرکز استناد اولسه
دنیایی قالدیریرم دیین حکمانك سوزی بوکون

تطبیق ایدیله‌جك اولورسه شوحال انقراضه یاقلاشمش
اولوب شو مشروطیتك قورتاردیغی مملکتمزی
یرندن قالدیرمق ایچون بزم یکانه استنادکاهمز
معارف اوله‌جقدر . بوکون مملکتمزك سطوت
خارجیه‌سنی ، بقاسنی تأمین ایچون عسکرلکه استناد
ایده‌جکز . فقط استقبالمزی یوکسلتمك ایچون
یالکز معارف ، یالکز معارف ، یالکز معارفه
استناد ایده‌جکز . معارفمزی نه‌ایله اصلاح ایده‌جکز .
معارفمزی بزبوکون کندیمز اصلاح ایده‌میز .
بونی اعتراف ایدرز . بزبوکون معارفده برپروغرام
یاپمقسزله مکتب دوزلمز . عادتا بیوك بر یولجیلغه
چیقان کمیلر کبی برخط حرکت تعیین ایچون بر
پلان یاپمق لازمدر . معارف بربنادر . بوبنایی
قوره‌جغز . پلانی یاپمه‌دن یاپدیغمزی ، نه‌یه چالشد -
یغمزی بیلمه‌دن راستکله برطرفده تمل آتمقله
اوبرطرفده براوطه یاپمقله معارف اولماز . بونلر
بربرینه مربوط برهیئت مجموعه‌در . بوهیئت مجمو -
عه‌یی وجوده کتیرمك ایچون نه یاپدیغمزی نه
ایستدیکمزی بیلملی‌یز . بوبیلمك‌ده بزم کندی
کندیمزه اولماز . بومعارفده مکتبلرده نظریاتده
اوزون بحثلر جریان ایدیور . موجب محسنات اولماز .
عملی ونظری اصولی تعقیب ایتملی . عملیاتی عملی اوله‌رق
تحصیل ایتملی بزبونی کندیلکمزدن کتابلردن
اوقویورز . اوت تحصیل عملی فائده بخش ایمش .
تحصیل نظری هیچ برشیئی حصوله کتیرمیور
ایمش . ذهنلری بوغیورز . فقط تحصیل عملی نه‌در .
نه‌صورتله ویریلیور . بوندن هیچ بریمزك خبری یوق .
بوراده اوقودیغمز کتابلردن نظری برصورتده
برمعنا اخذ ایدیور ، نظری صورتله برمعلومات
حاصل ایدیورز . بونك ایچون اوروپایه آدم
یوللاملی‌یز کیتملی . بوکون برحکمت درسنی
بزنصل اوقودیورز . برقیریق الت کتیریورز ،
التلرمز ایشله‌مز . اندن صکره ایشته چوجقلرمز
بونلردر . کیمیا درسندن بحث ایدیورسه‌ك بونك
خواصی بودر ، تأثیری شودر . طعمی بودر ،
لذتی بودر دیور . بحث اولنان ، ماده‌یی ، هیچ
برشیئی کورمیوروآندن استکراه ایدیور . کیمیا
درسی نه‌در ایسته‌میور . چونکه اوقومسنی
بیلمیورز . چونکه آلتمز یوقدر ، چونکه
خواجه‌مز یوقدر ، چونکه مکتبمز یوقدر .
بوحقیقتلری بیلملی . ذهنمزه ایوجه سیندیرملی‌یز .

بو ایشـك ایچندن چیقه جق اری دکلز . بونی اعتراف ایتدکدن صکره ایشته بزم ایچون او دقیقه ده چارهٔ نجات باشلامش اولور ایشته بونك چارهٔ اصلاحی ، خطامزی ، قصورمزی کورمش اولورز . فقط بونی کندیمزدن صاقلاماملی یز . صاقلارسه‌ق وظیفه‌مزی یاپمامش اولورز . بوندن طولایی اوروپایه کوندرمك یاخود اوقوتمق ، خواجه یتشدیرمك لزومنی هیچ بریمز ظن ایتمم که تسلیم ایتمش اولمیه‌لم ، یالکز بونك وقتیمیدر . دکلیدر . بونك ایچون دها دوشونه‌جك شیلرمز واردینلیور . عینی زمانده برشی دوشونلمز . طبیعی ایکی اوچ شی بردن دوشونیلور . برطرفدن معارف دوشونیلور کن دیکر طرفدن نافعه دوشونیله‌جك ، اور طرفدن نافعه دوشونیله‌جکدر او برطرفدن عسکرلك دوشونیله‌جکدر . یوق بو کون شمدی یالکز برشی دوشونه‌لم دیرسه‌ك انك هیچ برزمانده صره‌سی کلمز باخصوص بویله وقت غیب ایده‌جك زمانمز دکل . بالعکس غائب اولمش وقتلری ، او قیمتلی وقتلری تلافی ایچون کونده یکرمی درت سانت چالشه‌جغمز وقتمز در . بو هر حالده بزم شمدی یاپه‌جغمز شیئی خلاصه ایتمك ایسترایسه‌ك اوده معارف نظارتنه یاخود هپ وکلایه بورادن اوروپایه طلبه اعزام ایتمك ایچون بودجه‌یه برقسم مخصوص داخل ایتدیرمك ، کرك معارف کرك سائر شیلر حقنده تدقیقاتده بولنمق اوزره هیئت مخصوصه کوندرمکدر بونلری برآن اول موقع اجرایه قویمقدر . باقیکز ، کچنده چین مملکتنه مشروطیت اداره‌یی صوقمق ایچون هیئت کوندردیلر . حالبوکه مشروطیت اداره کتابلرندن قولایجه اوکره‌نیلور کتیرتیله بیلور ترجمه ایدیلور . نه ایچون یاپمدیلر بونلری کورمك بشقه‌در کتابدن ترجمه ایتمك نظری معلومات بشقه‌در . بو اساسلری تأمین ایتمدکدن صکره اولمز . بز بو اساسلری تأمین ایتملی یز . بو اساسلری تأمین ایتمزسه‌ك بو مملکتده قابل دکل معارف اصلاح اولنماز ، بز بو حالده قالیرز . بو حالده قالمقده یعنی ترقی ایتمه‌دن بولندیغی حالده قالمقده تدنی اولدیغنه شبهه یوقدر (القشلر)

منتشا مبعوثی محمد واصف افندی — هر دائره هر نظارت مملکتك ترقیات واحتیاجات آتیه‌سنه عائد اولان اجراآت وتشبثات ایچون بودجه‌ده برمصرف تکلیف ایده‌جك بو مصرفلر بوراده تدقیق اولنه‌جق . اکا کوره صلاحیت ویریله‌جك چالیشیله‌جقدر بو تدقیقات صره‌سنده بو مقصدلره باقیله‌جقدر انك ایچون افندم بونك شمدی مذاکره‌سنه هیچ لزوم یوقدر ، زمانی دکلدر . واقعا ارباب اختصاص یتشدیرمه‌نك ، اوروپایه منتهی طلبه کوندرمه‌نك البته نفع عظیمی واردر و بو لازمدر لکن تعمیم معارف ومکاتبی اصلاح ایتمکدن مستغنی اوله‌میز . معارف البته بوراده موجود اولان مکاتبی اصلاح ایله وجود بولور . خصوصیله دارالمعلمیندن بحث اولنیور . بو مملکتمزده معلمه اولان احتیاجامز درجه‌سنده معلم یتشدیرمك صلاحیتنی حائز دکلدر حالا پایتختده بولنان دارالمعلمینلر بیله کافی درجه‌ده دکلدر . طشره‌ده ایسه دارالمعلمینك اسملری واردر . معلم یتشمیور ، بزده کویا ده هنوز مکتبلر تشکل ایتمامش بونك ایچون مکاتبه احتیاجمز وار . مکاتبه احتیاجمز نسبتنده معلمه‌ده احتیاجمز واردر . معارف نظارتی بو اصلاحاته توسل ایتملیدر . لکن بو مصرفله اولور . مصرف بودجه‌یه داخل اوله‌جقدر . بودجه‌نك تدقیقی صره‌سنده معارف نظارتنه‌ده واسع تخصیصات ویرملیدر اکا کوره معارف نظارتنك تحریکیله انی یاپدیرملیدر . شمدی زمان مذاکره دکلدر .

اماسیه مبعوثی عارف فاضل افندی — مسئله‌یی اوزادی طبیعی اسماعیل ماهر افندینك یازمش اولدیغی تقدیر غایت اهمیتلی در . فقط ایش نتیجه‌یه اقتران ایده‌مدی . طوقوز آیك چهارشنبه‌سی بو آرایه کتیردی . اصل نظر دقته آلنه‌جق شی ایکی یوز ویا درت یوز کشینك اعزامی مسئله‌سی شمدی بز بو کوندن اعتباراً طریق ترقی‌یه کیرمشز و کیرملی وترقی ایتملی یز . شمدی بزه لازم اولان شو لایحه‌یی صاقلار تمام بودجه کلنجه‌یه قدر حفظ ایدرز مثلا زراعت نظارتنك بودجه‌سنه باقارز . هیچ اولمازسه اوچ کشی آییرمامشیدر آییرمش ایسه فبها . آییرمامش ایسه اوچ یوز کشی‌یی اوروپایه کوندرمکله زراعتمز ایلرولمز . کذلك نافعه نظارتنك کذلك تجارت نظارتنك ، مالیه نظارتنك بودجه‌لرنده اصول تجارتی اصول مالیه‌سی اصول اقتصادیه‌یی هر نظارت کندینه عائد وظائفی اوکرنمك ایچون اوروپایه بوسنه‌دن بالاعتبار هیچ اولمازسه اوچ ویا بش کشی کوندرملیدر . اکر انلر وضع ایتمامش ایسه بودجه‌یه بو صورتله وضع ایتملی یز . اکر انلر وضع ایتمامش ایسه خلاصه خاتمه دکملی یز .

اسماعیل پاشا — رفقای کرام حضراتی معارفدن بحث ایدییور . ترقیاتمزدن بحث اولنیور . جمله‌مز بردن المزی وجدانمزك اوزرینه قویه‌رق مملکتمزك وطنمزك ترقیاتنی اکلاملی یز . شونی ایی بیلملی یز که بلغای عرب (...) دیمشلر اول انی یاپه‌لم صکره انك تفرعاتیله اوغراشه‌لم زراعت یاپه‌لم . امور زراعیه‌یه فن زراعی‌یی ترقی‌یه یاردم ایدن آدملر یتشدیره‌لم . زراعتك براو کوزی قالمش ، او کوزیی چالشدیرمق ایچون حکومتی مجبور ایده‌لم .

رئیس — صدده کله‌لم .

اسماعیل پاشا — بناءً علی ذلك معارفمزدن بحث اولنیور . بن جمله‌مزه رجا ایدرم که معارفی جدی برحاله قویه‌لم . دول اجنبیه‌نك هیچ برنده معارف عسکریه معارف ملکیه یوقدر . معارف واحددر . برطرفدن (۱۵۰) بیك غروشی معارفه ویریورز . بناءً علی ذلك دها زیاده اونده برعشر ویرن رنجبر یدی بیك غروش ویره‌جك مکتب بوله‌مدی . بناءً علیه بو مکتب عسکریه ایله رجا ایدرم . بونی عن صمیم القلب دیکلیك . مکتب ملکیه‌مز معارف عسکریه ایله معارف ملکیه‌یی برلشدیره‌لم .

رئیس — اسماعیل پاشا اوروپایه طلبه کوندرلمسی کوندرلمه‌سی حقنده . برلشدیرمك برلشدیرمه‌مك بحثی دکل . بو معارفه وتعلیم وتعلمه کافی اولمدیغندن بودجه‌مزك ترقی ایتدکدن صکره الده بولنان معلمین کرام بو معارفه وتعلیم وتعلمه کافی اولمدیغندن بودجه‌مزك معارفمزك وسعی میدانه کلدکدن صکره لزومنه مبنی اهل وارباب یتشدیرمك ایچون حکومت اجرائیه بو نقطه‌یی میدان اجرایه وضع ایدر . بز انلرك قانونلرینی تصدیق ایدرز . رجا ایدرز . معارف حقنده ملکیه ایله عسکریه‌نك براوله‌رق ومصرفی آزالتمق ومکافاتی اولاد وطنه جدی اوله‌رق حال حاضرده‌کی مکتبلرمزدن استفاده‌یه توسل ایده‌لم .

قیصری مبعوثی قاسم افندی — برشی سؤال ایده‌جکم . سوز ایسته‌میه‌جکم .

رئیس — یازلمدیکز .

رضا توفیق بك — اسماعیل پاشا حضرتلرینی قوماندان تعیین ایتملی یز .

عبدالوهاب افندی — بنده‌کز اولا لازم اولان شی حال حاضرده‌کی مکتبلرمزك اصلاح واکمال نواقصی مسئله‌سیدر . اکر بو اصلاح کیفیتی اوروپایه کیده‌جك واکمال تحصیل ایله عودت ایده‌جك طلبه‌نك همتنه تعلیق ایده‌جك ایسه‌ك ظن ایدرم که بونك بغداددن (...) یاق جلب ایتمکدن فرقی اوله‌مز . انك ایچون دولت وملتك بوقدر فداکارلقله وجوده کتیردکاری مکتبلرمزك حال حاضرندن نومید برحالده بولنمق موافق اوله‌مز زراعته کلنجه شمدی‌یه قدر یتشدیردیکمز ارباب اختصاصك معلوماتنی تطبیق ایده‌لم هرنه‌وقت بوندن استغنا حاصل اوله‌جق بردرجه‌یه واصل اوله‌جق اولور ایسه‌ك اووقت دها ایلروسنی آرزو ایده‌لم . بر خطوه‌سی حال ابتدائیده اولان برملت ایکنجی خطوه‌سنی درجهٔ قصوای ترقی‌یه آته‌مز . اوت بونلر هپ لازمدر . فقط وقت مرهوننه تعلیقاً شمدیلك تأخیرینی ضروری کوریرم . حالبوکه بونلر الیوم بزم ملکمزده اولا محلی حکومتلری زراعت وتجارت اوطه‌لری فوائد ومحسناتنی کوستره‌رك بونلری تعمیم ایتمکله بو اسبابی استحصال ایتملی . شمدی المزده ارباب اختصاص اولمق اوزره زراعت مأمورلرینه بونلردن صکره خارجه مراجعت ایتملی یز . شمدی بونك صره‌سی دکلدر .

رئیس — شمدی افندم اوچ آرقداشمز دها واردر . وهبی افندی سوز ایستیورمیسکز .

وهبی افندی — ایکی شی سویلیه‌جکم . بریسی حسین جاهد بك افندی کویا بزم خسته‌لغی تشخیص ایده‌مدیکمزدن بحث ایدیور . معارفمز آدم یتشدیرمشدر دیمکله کمزه قارشی . بوده ظن ایدرسه‌م فصاحت وبلاغته عائد برشیدر . دکل افندم . یعنی مقصدیمی اکلاتمق ایسترم .

رئیس — امراه افندی ایله مصطفی عاصم افندی قالیور . برده لطفی بکه کمال سکونت توصیه ایدرم که شدت لسان قوللانمسونلر . هیئت محترمه بیلور . انی یاپمدیلر معارفك لزومنی انکار ایده‌جك برعصرده دکلز .

رئیس — رجا ایدرم امراه افندی ایله مصطفی عاصم افندی قالیورلر .

امراه افندی — رفقای کرام بر مملکتك ترقیسی ، بر ملتك تعالیسی ایچون اوقدر ظاهر بر حقیقتدر که معارفك لزومنی انکار ایده‌جك بو عصرده هیچ کیمسه یوقدر . بو اوقدر ظاهر بر حقیقتدر که بونك ایچون معارفك لزومی حقنده اوزون اوزادی‌یه سوز سویلنکه محل کوریله‌مز . بونی هرکس کورر ادراك ایدر . فقط بنده‌کز یالکز ایکی مثال ایراد ایده‌جکم . بریسی اجنبی تاریخندن ایکنجیسی بزم کندی تاریخمزه عائددر . (۱۸۵۸) تاریخلرنده ایدی که ناپولیون بوکونکی آلمانیایی بتیرمش . پروسیه حکومتنی عادتا فرانسه‌یه ملحق برحاله کتیرمش ایدی . پروسیا حکومتی اووقت اوقدر قیود آلتنده ازیلمش ایدی که بوندن مقصد پروسیانك قالقماسی ایچون نه‌قدر آغیر فکرلر وارسه بونك جمله‌سنی فرانسه یوکاتمك ایستدی اووقت طبیعیدر که آلمان وطنپرورلری ملتنك بو قید اسارتده طوتلمسی مملکتك استقبالی ایچون نه کبی اسبابه توسل ایتملیدر . بونلری عریض وعمیق دوشوندیلر قلبمز بوندن یانیوردی . او وقت کیمسی امور عسکریه واردومزك تجهیزی چاره‌سنه باقه‌لم . اردولر تشکیل ایده‌لم . کیمیسی دیکر شویله چاره‌لر بوله‌لم . برچوق چاره‌لر اورته‌یه قونلدیغی صره‌ده ایچلرندن بریسی بر صدا چیقاردی که اوده حقیقةً بر وطنپرور اغزندن چیقان صدادر . فیهت نامنده برحکیم ایدی . دیدی که قید اسارتدن بزی قورتاره‌جق وکندی عظمتمزی تأمین ایده‌جك یکانه برشی واردر . اوده معارفدر مکاتبدر . مکتب یاپه‌لم . انسانلرمزی اوقوته‌لم . آنلر مملکتی قورتاره‌جقدر . بونی اوقدر مقنع برصورتده اثبات ایتدی که نهایت اووقت بتون آلمانیانك ، پروسیه‌نك ترقیسنی آرزو ایدن وطنپرورلری جملةً اشتراك ایتدی . اردو یاپالم تجهیز ایده‌لم دینلره قارشو دیدی که بزه اردودن دها اول مکتب لازمدر . بوکون بز بو مکتبلرمزی یاپارسه‌ق بو مکتبلرده اویله بر اردو یتشه‌جکدر که هیچ بر وطنپرور شمدی‌یه قدر بویله بر اردو کورمه‌مشدر . ایشته بوکون نمونه‌سی میدانده . بو مکتبلردن یالکز اردو چیقمدی . آلمانیانك بتون ثروتی ، بتون صنایعی ، بتون سیاستی ، بتون تجارتی ، خلاصه بتون شیلری هپ بو مکتبلردن چیقیور . انك ایچون بو بر حقیقتدر که بزی‌ده قورتاره‌جق مکتبدر معارفمزدر . بزم شانمزی اعلا ایده‌جکدر . مملکتمزی قورتاره‌جقدر . بو جهتی تماماً اعتراف ایده‌لم که معارفدر . اکا شبهه یوقدر . ایکنجیسی کندی تاریخمزی مطالعه ایده‌لم . دولت عثمانیه‌نك الك قوی زمانلرینی دوشونه‌لم . او وقتلرك معارفی او زمانه کوره ایدی . دولت عثمانیه او وقت بر اردو تشکیلی تجهیزاتی لازم کلدیکی وقتده دوکماسندن البسه‌سندن ، سلاحندن هپسنی کندی فابریقه‌لرنده کندیلری یاپاردی . سراچخانه اکرلری وهر درلو لوازمنی تهیه ایدر . ترسانه اوچ آی ایچنده مکمل بردونما چیقاردی . بتون دول متفقه‌یه قارشی احراز غلبه ایدردی بونلر هپ او وقت معارف سایه‌سنده اولوردی . فقط برزمان کلدی که او وقت بزده بر انحطاط عارض اولدی ودیه بیلورم که دولت عثمانیه‌نك اسباب انحطاطی غوائل سائره‌دن زیاده معارفسزلك یوزندن ، صنایعك فقدانندن حاصل اولدی . زیرا او وقت اوروپاده یکی برعلم ، علوم طبیعیه ، دنیایه متعلق اولان علملر ایچون برادرمزك دیدیکی کبی یکی بر وادی‌یه کیردیلر . برطاقم یکی علملر احداث ایدلدی . او وقت آکلاشلدی که شمدی او وقته قدر اولان صنایع بوتون عملیاتدن ، یعنی کوکدن باشلادی اندن صکره صنایع عظیمه چیقدی . بر مبدأدر بو تاریخ سیاستده بیوك اهمیتی اولدی زیرا بوکون آز چوق اهمیتی اولان فنون وصنایع اساسی واردر که ایشته او فنون صناعیه وعلمیه وتجاربی ترقی ایتدی . بوکون قوای طبیعیه کشف ایدلدی انسانلرك قوهٔ مادیه‌لرینه قارشی بتون بو قوا صنایعده استعمال ایدلدی . بونلر ایسه علم ایله اولور ومهم برنقطه‌در . بزم ایسه او وقت صنایعمز بردنبره طوردی . چونکه بز حالا اسکی اصولده‌کی طریق ایله چالیشیورز . کرچه حکومت اووقتدنبری برچوق زماندنبری بونی نظر دقتدن دور طوتمدی خیلی تشبثاتده بولندی . نته‌کیم سلیم ثالث حضرتلری زماننده باشلادی او وقت مکتبلر آچیلمغه باشلادی . واوروپا فنون وصنایعنك مملکتمزده نشرینه چالیشدی فقط بو مثمر اوله‌مدی . اخیراً معارف ایچون برچوق تشبثات یاپلدی . وهبی افندی رفیقمزك دیدیکی کبی معارف چوق آدم یتشدیره -

مدی . فقط هیچ اولمزسه انی یتیشدیردی که جهلمزی آکلادق شمدی بزم ایچون یاپه‌جغمز مملکتمزه صنایعنك علوم وفنون ایله نشرینه چالیشمقدر . داخلده نشر ایدیله‌مه مشدر . برقسم فنون عملیه‌یی تحصیل ایتمك واوروپایه طلبه کوندرمه‌مز هرحالده الزمدر . ثانیاً جاهد بك برادرمزك مکتبلریمزك بعض امور طبیعیه وفنون علمیه‌یه متعلق اولان اخطارنی مقصود اولان غایته ایصال ایده‌جك برطریقه توسل اولنملی . بونك ایچون وقت کچیرمیه‌لم . برمدتدن بری دوشونمدیکمز ایچون، کچیکدیکمز ایچون دهازیاده تأخیر ایتمیه‌لم . چونکه فائده‌سی ، اثری برآز کچ اولور . بوکون اچیلان برمکتبك ایرتسی کون ثمره‌سنه انتظار ایتاملیدر . فقط بوثمره برآز اغیر ، کچ کله‌جکی ایچون هیچ بروقتده اهمال ایتاملیدر . هرنه‌قدر ثمره کچ حاصل اوله‌جق اولورسه اوقدرتخمی اولا کمکه چالشملیدر . اوت بیوریلیور که بودجه‌مز کله‌جکدر ، طبیعی نظارتله بونی دوشونمشلردر . بونی دوشونمش اویله فرض ایدیکز . فقط مملکتك اك اغیر ، اك مهم منافعنه تعلق ایدن بویله اغیر مسئله‌لری دوشونمك وبونك ایچون دعوت ایتمك ظن ایدرم که صلاحیتمز داخلنده‌در . معارف نظارتی انقلاب اخیری متعاقب بونلری دوشوندی . حقی بك ناظر ایکن اوروپایه برطاقم هیئتلر ودارالمعلمین ومکاتب عالیه‌دن معلم یتشدیرمك اوزره برچوق طلبه کوندرمك تشبثنده بولندی وبوتشبثده‌بك ایی برتشبث ایدی . فقط نه‌چاره که بویولده‌کی تشبثات عقیم قالدی . شمدی بونك ایچون وقت کچیرمیه‌لم . هرحالده فنون عملیه‌نك مملکتمزده لازم اولان علوم وفنونك تعمیمی ایچون بوعلملری کوستره‌جك ، اوکره‌ته‌جك اوروپادن معلم کتیرته‌لم دیورلر . اوت بونلرده لازمدر . بعض درسلر ایچون اوروپادن معلم کتیرتملی . اوروپادن کتیریله‌جك معلم ایله بورادن کیدوبده اوراده ایدیله‌جك استفاده بشقه‌در . زیرا اوراده تاعصرلردن برو مکتبلر وار ، تشکیل ایدلمش مکمل کیمیاخانه‌لر ، فیزیکخانه‌لر وار . بیوك بیوك مصرفله مکمل فابریقه‌لر تشکیل ایدلمش . بونلری کیدوب کورمك بشقه ، اورادن کله‌جك معلمدن اوکرنمك بشقه . بوراده اوکبی دارالتدریسلر ، مؤسسات علمیه موجود دکل . انلری کیدوب کورملی ، کیده‌جك طلبه اوراده نه‌یاپار . انی کوندره‌جك نظارت بیلور . بشقه بربره برطلبه کوندرلدیکی حالده انلرك هر آی ژورناللرینی‌انی کوندرن نظارت تدقیق‌ایدر . ژورنالدن مقصدم یعنی افعال وحرکات جدولنی مکتبده ازمی چالیشیور ، نصل چالیشیور . حیاتنی نصل کچیرییور . ذوق وصفا ایله‌می . یوقسه چالیشیورمی . بونلر ایچون برمأمور کوندریلور . انلر دائماً نظر تفتیش التنده بولندیریلور تحصیل ایچون‌بز بوکبی خصوصاته البته‌باقالی‌یز . وامتحانله کوندریرز وبوندن استفاده ایده‌رز . بونك ایچون استعجال ایدلم . غائب ایده‌جك وقتمز یوقدر . حکومت بونی یاپمامش ایسه حکومتدن طلب ایدرز . (القشلر)

مابعدی وار

مواد عمومیه

مقام صدارتك مشاغل مهمه‌سی هر کون وعلی الخصوص غیر معین ساعتلرده زوار ایله اصحاب مصالحی قبوله مساعد اولمدیغندن وکلا ایله دوائر سائره نظار ورؤساسی واعیان ومبعوثان کرامدن ماعدا صدراعظم پاشا ایله ملاقات آرزوسنده بولنان ذوات ایله اصحاب مصالحك جمعه ایرتسی وچهارشنبه کونلری ساعت سکزدن اونه قدر قبول اولنه‌جغی واوقات معینهٔ مذکوره خارجنده کرك باب عالیده وکرك خانه‌لرنده کیمسه‌یی قبول ایده‌میه‌جکلری اعلان اولنور .

حربیه نظارت جلیله‌سندن اردوی همایونلره وسائر ایجاب ایدنلره تعمیماً اجرا قلنان تبلیغاتك صورتیدر

بیان وایضاحدن مستغنی اولدیغی اوزره افراد بشرك غایهٔ آمال حیاتیه‌سی جلب منفعت ودفع مضرت ومحافظهٔ ذات اساسلرینه معطوف ومنحصر اولدیغی حالده عسکرلك عالمنده کنج برملازمك اشارتیله یوزلرجه وبر قوماندانك امریله یوز بیکلرجه نفوس بشریه‌نك کافهٔ علائق دنیویه‌یی استحقارایله برموت محققه طوغری بی محابا عزم وشتاب ایلملری کبی کوریلان خارقه‌لر ضبط وربط عسکری واطاعت متسلسله دینلان قوهٔ ساحرهٔ معنویه‌نك تأثیر فیوضاتیله تکون ایتمکده وعسکرلکك سرمایهٔ حیات انتظامی وحربك جریان وقیامی هپ بوقوته استناد ایتمکده‌در . انجق بر اردوده اساسکیر اولمسی بر چوق زمانلره محتاج اولان بو قوهٔ عظیمهٔ معنویه وظیفه‌دارك اوفق بر اثرخطا وتسامحیله معاذاه‌ﷲ یك چابوق قرین زوال اوله‌رق اردونك بر طاقم قوای مضره‌یه انقلاب ایتمسی وملت ومملکتك بویوزدن کریوهٔ اضمحلاله دوشمسی محققدر . ضبط وربط عسکرینك اشبو قیمت مبجله‌سنی وبونك احکام انتظام‌پرورانه ونجات آورانه‌سنه توافق ایتمیه‌جك هرحال وحرکتك بنفسه تعین ایدن ممنوعیتنی تقدیر ومشروطیتك بخش ایتدیکی سربستیٔ حرکاتك محیط عسکریده ینه اطاعت متسلسله‌یه ارتباطنی تمییز ایدن هرعسکر بحق ستایش وتبجیله سزاوار وبالعکس بعض ضابطانمزك احول وحرکات خارجیه‌لرنده انتظام عسکری شرائط وقواعدینه منافی درجه‌لره وارمقده اولان اطوار وافکار سربستانه وخود کامانه‌لری قواعد اساسیهٔ ضبط وربطه وبالنتیجه مقصد اصلیٔ ملت ومملکت اولان اردونك تکاملنه اجرای تأثیردن خالی قالمیه‌جغی جهتله اومثللولر حقلرنده مجازات قانونیه‌نك تمامیٔ اجراسی وجوبی درکاردر دور سابق سیئاتندن وبر درجه‌یه قدر انقلاب خیر اخیرك طرز وصورت وقوعی ایجاباتندن اوله‌رق بعض رتبهٔ صغیره اصحابنك سربستیٔنی سوء تفسیر ایله غلیان افکار اثناسنده مافوق علیهنده وقوع بولان بعض احواله قارشو مافوقلرجه استعمال صلاحیت قانونیه‌ده کوزیلان تردد وتأنینك دوامی اردوده مافوق ومادون علاقه‌سنك وروابط اطاعت متسلسله‌نك قوانین ونظامات عسکریه احکامنجه قطعیاً انحلال ایتمامسی وجوبنه مغایر اولدیغی ارائهٔ دلائل احتیاجندن بری اولان حقایقدن بولندیغنه نظراً هررتبه صاحبنك علی الدرجات مافوقنه قارشو مسئولیتنی تأمین وتقدیر ایتمك وقانون نظرنده صلاحیت قانونیه‌لرینی استعمال وتنفیذ ایده‌جك آمرلرك مظهر حمایت وقانونه اطاعتده قصور ایدنلرك دخی مقرون مجازات اوله‌جقلرینی کوسترمك سنجاق اوزرنده یاد قسمله الی الابد محافظه‌سنی درعهده وتأمین ایتدیکمز مشروطیت مبجله‌مزك بمنه تعالی بقا وتعالیسنه تعلق ایدن افکار وحسیات وطنپرورانه مقتضیاتندندر عسکرلکجه اك بدیهی حقایقدن استنباط اولنان مسرودات محرره ایجابنجه اك رقیق حسیاتمزله توقیر ایتمکلکمز واجباتدن بولنان قواعد ضبط وربطه موافق دوشمیه‌جك وبناءً علیه قانوناً مؤاخذه‌یی جلب ایده‌جك احوال وحرکات خارجیه‌نك نوع وماهیتی منسوبین عسکریه‌نك انظار تقید وانتباهنده ذاتاً متعین اولدیغندن حقوق سربستی‌یه عطف اولنمق استیلان بعض حرکات لاابالیانه ومتجاوزانه شکل وصورت وقوع اعتباریله لازمهٔ ضبط وربط وانتظام عسکری‌یه تأثیر ومتجاسرلری حقنده مجازات قانونیه اجراسنی استلزام ایده‌جکی کبی نظریات فنون عسکریه ایله بالاشتغال تنویر افکار وتأیید اخوت عسکریه ایتملری مقصدیله تشکیل اولنان عسکری قلوب وغازینولری کبی مؤسسات مستثنا اولمق اوزره ضابطانمزك اطلاع رسمی‌یه مقرون اولمیان بعض جمعیات خصوصیه‌یه انتساب ودوام ایتملری وجهانك هرطرفنده ممنوع اولدیغی وجهله پولتیقه ایله بالاشتغال بعض افکار وآمال مخصوصهٔ سیاسیه تعقیب ایلملری وخصوصی ویاعمومی مقاصدله طوپلانان متینغلره کیتملری ومحضر عمومیده نطقلر ایراد ایتملری وسلسلهٔ مراتب عسکریه‌یه رعایتدن اعراض ومرجع قانونیسنی تجاوز ایله بعض جمعیات خصوصیه‌یی ترویج مقاصده توسیط ایتملری کرك مطالب ذاتیه وکرك خصوصات عسکریه‌یه متعلق اولان موادك قواعد عسکریه ایجابنجه سلسلهٔ مراتبه رعایةً مافوقلرینه بیلدیرلمسی لازم کلورایکن بوکبی خصوصات ایچون غزته‌لره مقالات درجیله نشریاتده بولنملری وشوراده بوراده خودسرانه وقانون شکنانه احوال وحرکاته مجاسرت ایلملری ومکاتب عسکریه طلبه‌سنك دخی تیاترولرده ومجمع ناسده قونسر ویرمك وتیاترو صحنه‌لرنده عرض هنر ایلمك کبی حالاتده بولنملری هپ ماهیت وتأثیراتی علاقه‌سیله ضبط وربط عسکری‌یه واطاعت متسلسله‌یه مغایر خصوصاتدن وبناءً علیه دوام وقوعی اردونك تکاملنجه مادی ومعنوی مضراتی استلزام ایده‌جکی درکار اوله‌رق بومثللو احوال قوانین ونظامات عسکریه ایله ممنوعاتدن اولمسنه مبنی نظربی‌قیدی ایله باقیله‌میه‌جغندن بعدما بومثللو احوال وحرکاتده بولنانلر اولور ایسه امره وقانونه اطاعت ایتمیانلر حقنده‌کی مواد قانونیه احکامنه توفیقاً حقلرنده مجازات لازمه ترتیب وتکرری حالنده مجازات مترتبه تشدید اولنه‌جقدر بناءً علیه خدمت عسکریه‌نك علویت وقدسیتنی تقدیر ایتمش اولدقلرنده اشتباه اولمیان بالعموم امرا وضابطان عسکریه‌مزك بویله حیات عسکریه‌نك کافل قیام ودوامی اولان قواعد ضبط وربط واطاعت متسلسلهٔ عسکریه‌یه موافق دوشمیه‌جك احوالدن توقی واجتناب ایتملری ایچون صورت محرره وجهله تفهیمات مقتضیه ایفاسی ایچون بالعموم اردولر مشیریت وقوماندانلقلریله فرق مستقله قوماندانلقلرینه وسائر ایجاب ایدنلره تبلیغات اجرا قلنمش اولمغله اوراجه‌دخی بروجه محرر ایجاب ایدنلره تفهیمات ووصایای مقتضیه ایفاسنه همت بیورلمسی بابنده ١٠ شباط سنه ٣٢٤

اردك قضاسنك عربلر قریه‌سنه مختار انتخاب ایدیلن فرید افندی قائممقام قضا طرفندن بلا سبب عزل ایدلمسی اوزرینه وقوع بولان مراجعتدن طولایی خلاف قانون اوله‌رق توقیف ایدلدیکی وولایته مراجعت ایتمش ایسه‌ده نظر دقته آلنمدیغی اوراق حوادثده کورلدیکندن حقیقت حالك وصورت جریان معامله‌نك انباسی داخلیه نظارت جلیله‌سندن بروسه ولایتنه اشعار اولنمش ایدی جواباً وارد اولان ٧ شباط سنه ٣٢٤ تاریخلی تلغرافنامه‌ده فرید افندینك مختارلغندن مجلس اداره قراریله عزل اولندیغی وبرحقارت مسئله‌سندن طولایی جهت عدلیه‌جه توقیف ایدلدیکی قره‌سی متصرفلغنك اشعارینه عطفاً بیلدیرلمشدر .

دور سابقده سعردده اسلام و خرستیان ضعفای اهالیدن غصب ایدیلن یوز آلتی بیك بش یوزغروش قیمتلی املاك واراضی وسائره‌نك بوکره حکومتجه بالاسترداد اصحابنه تسلیم ایدلدیکی بتلیس ولایتنك ٨ شباط سنه ٣٢٤ تاریخلی تلغرافنامه‌سنده اشعار اولنمشدی سعرد مفتیسی خلیل و نقیب سید علی وبلدیه رئیسی حاجی وسریانی پطریق وکیلی قس ابراهیم امضالریله سعردن آلنان تلغرافنامه ایله بومعاملهٔ عدالتکارانه‌دن طولایی بیان تشکرات اولنمشدر .

شباطك اوچنده اوچ محکومك تعقیب وگرفتی ایچون حران قضاسنك ونکر قریه‌سنه عزیمت ایدن درت ژاندارمه محکوملردن برینی الده ایتدیکی حالده اهالیدن برجم غفیر مسلحاً ژاندارمه‌لر اوزرینه هجوم ایدرك محکومی اللرندن آلدقلری وژاندارمه‌لر مقابله ایتمشلرسه‌ده بونلری طاغتمغه و محکومی تکرار الده ایتمکه موفق اوله‌میه‌رق عودت ایتدکلری اکلاشلمغله متجاسرلردن ژاندارمه‌لرك طانیه‌بیلدکلری اشخاصك تعقیب ودردستنه ایجاب ایدن محللردن تکرار قوتلی ژاندارمه مفرزه‌لری اعزام اولنمغله ایرتسی کونی محکوملردن برشخص مقابلهٔ سابقه‌ده یارەلنمش اولدیغی حالده دردست اولندیغی کبی اوچی اورفه‌ده وخرابصور قریه‌لی دردی‌ده سروچ قضاسنده دردست ایدیله‌رك اورفه‌ده بولنانلره جهت عدلیه‌جه توقیف مذکره‌سی اعطا اولنمش و سروجدن کله‌جك اولانلر حقنده‌ده مقتضی معامله ایفا اولنه‌جغی مقرر بولنمش اولدیغی اورفه متصرفلغنك ٦ شباط سنه ٣٢٤ تاریخلی تلغرافنامه‌سندن آکلاشلمشدر .

بیروت بلدیه انتخاباتی ختام بوله‌رق میخ افندی ایله رمضان افندینك برنجی وپطرس افندی داغرك ایکنجی دائرهٔ بلدیه ریاستلرینه تعیین ایدلمش اولدقلری بیروت ولایتندن تلغرافله اشعار اولنمشدر .

ضبطیه نظارتندن :

سعادت غزته‌سنك ٨ شباط سنه ٣٢٤ تاریخ وایکی یوز اوچ نومرولی نسخه‌سنده قزطاشی حمامی جاده‌سنده محترق بردکانك توتون قچاقجیلرینك وسارقلرك التجاکاهی اولدیغی وکیجه‌لری اورالرده صویغونلره ممانعت ایدلمدیکی وسارقلرك جوارده‌کی جوامع شریفه ومدرسه‌دن قوپاردقلری تخته‌لرله آتش یاقدقلری کبی بوآتشلرده پولیسلر دخی ایصنمقده اولدقلرینك سویلندیکی حقنده

برفقره محرر اولمسیله بوبابده اجرا قلنان تحقیقات نتیجه‌سنده نشریات واقعه‌نك اصل واساسی اولمدیغی و آتش یاقانلر اوراده بولنان حسن حال اصحابندن اتقاضجی اصنافی ایدوکی آكلاشلمش وتحقیقات واقعه كرك قز طاشی قربنده مصطفی بك وكرك ساریكز قربنده كمال الدین محله‌لری ائمه ومختارانی واهالیسندن بعض ذوات طرفلرندن اعطا اولنان ممهور ورقه ایله‌ده تأیید ایلمش اولمغله تكذیب كیفیت اولنور .

شباطك بشنجی پنجشنبه كیجه‌سی سنجار قصبه‌سنده حركت ارض وقوع بوله‌رق درت ثانیه قدر امتداد ایتمش ایسه‌ده لله الحمد نفوس وسائره‌جه بر كونه تلفات اولمدیغی محلی قائممقاملغنك اشعارینه عطفاً موصل والی وكالتندن بیلدیرلمشدر .

قورت بلند قریه‌سندن جیوه‌لك اوغلی انطرانیك وبرادری غزاروس نامشخصلرك پاپاس صورن مخدومی اوخانسی قتل ایله فرار ایتدكلری اقحصار مدیریتنك اشعاری اوزرینه ازمید متصرفلغندن بیلدیرلمشدر .

درت كوندن بری وبادن وفیات اولمدیغی بغداد ولایتك ۱۲ شباط سنه ۳۲٤ تاریخلی تلغرافنامه‌سنده بیلدیرلمشدر .

عساكر عثمانیه‌یه هدیهٔ شتائیه اوله‌رق سفارات سنیه‌دن كوندریلن اعانات :

سانتیم	فرانق	
۹۰	۱۰٤۲	فرانقفورت باش شهبندرلكی طرفندن

استیناف مدعیٔ عمومیلكی مأموریت علیه‌سندن

بیك اوچیوز یكرمی درت سنه‌سی مایسنك اون برنجی كونی یارم برغوسده كائن یوغورتخانه‌یه كلمش اولان میشونك كیفیت اتلافندن طولایی مظنون علیهمادن اولوب وقعه‌یی متعاقب فرار ایتمش اولان سلوریلی قرال سیق وقاشلی وبغدای بكزلی طقنازجه وجودلی اورته بویلی كل باشلی اوتوزبش یاشلرنده یانقونك اصول محاكمات جزائیه قانوننك مواد مخصوصه‌سی احكامنه توفیقاً موقوف بولنان رفیقی یوركی ایله برلكده جنایت محكمهٔ علیه‌سنده محاكمه‌لری اجرا قلنمق اوزره قانون جزانك یوز یتمش درنجی ماده‌سی موجبنجه جنایتله اتهاملرینه قرار ویرلدیكندن متهم مرقومك هر نره‌ده كوریلور ایسه طوتیلوب محكمهٔ مذكوره توقیفخانه‌سنه تسلیمی لازم كله‌جكی بالجمله ضابطهٔ عدلیه مأمورلرینك معلومی اولمق اوزره اشبو اخذ وكرفت مذكره‌سی درسعادت هیئت اتهامیه‌سندن بالتنظیم اعطا قلندی .

اعلانات

اركان حربیه میرالایلرندن حافظ محمد رشید بكك سلیمان بك ذمتنده محكوم به الاجغنك تأمین استیفاسیچون مدیون مومی الیهك انتقالاً متصرف اولدیغی روم ایلی حصارنده علی برتك محله‌سنده حصار جاده‌سنده قرق سكز نومرولو بلاكدك وقف برباب قلایجی دكانی یدی حصه‌سی لیرا یوزغروش حسابیله واللی نومرولو ایكی باب دكانلر ملكلرك ودوننده مستقر برعدد صرف ملك كراسته كدكی مجموعنك ایكی بیك سكز یوز سكسان سهم اعتباریله التیوز یتمش سهمی حاوی اللی ایكی بیك ومكرر اللی نومرولو كذا ایكی وغلطه‌ده یوكسك قالدیرمده شاه قولی محله‌سنده قیو درونی زقاغنده بر واون بش نومرولو خانه‌لرك طقوز حصه اعتباریله بر بچق حصه‌سی بیك یوز غروشده طالبی عهده‌سنده تقرر ایدرك موقتاً قرارداده‌سی كشیده قلنمش اولدیغندن یوزده بش ضم ایله طالب اولنلرك تاریخ اعلاندن اعتباراً اوتوز بر كون ظرفنده اجرا دائره‌سنه ومدت مذكوره ختامنده سالف الذكر املاك پیشكاهنده مأموری مواجهه‌سنده حاضر بولنملری درسعادت اعلامات نظامیه اجرا دائره‌سندن اعلان اولنور .

سلوری قضاسنه تابع چانطه قریه‌سنده مقیمه اودوقسیه بنت قولیو ۲۱ مارت سنه ۳۲۲ تاریخندن اعتباراً ایكی سنه مدتله سلوریده مقیم بقال طناشدن استقراض ایتمش اولدیغی معلوم المقدار دباغ مقابلنده قریهٔ مذكوره حدودی داخلنده بلبانلی بولی موقعنده متصرفه اولدیغی زمینی فرسخ وقفندن یدی دونم كرومی ملك برقطعه باغنی وكالت دوریه ایله وفاءً فراغ ایدرك مدت مذكوره مرور ایتدیكی حالده الآن تأدیهٔ دین ایتمامسندن ناشی استیفای دین ایچون مذكور باغ اصول ونظامی وجهله قرق بش كون احالهٔ اولیه واون بش كون صكره‌ده احالهٔ قطعیه‌سی اجرا قلنمق اوزره موقع مزایده‌یه وضع ایدلمش اولدیغندن اولوجهله طالب اولانلرك تأمینات اقچه‌لرینی ویامعتبر كفالتنامه‌لرینی مستصحباً سلوری طاپو اداره‌سیله منادی‌یه مراجعت ایلملری اعلان ولنور .

مهاجرین مسافرخانه‌سی ایچون یومی وعند الایجاب الثمسنه لزوم كورینه‌جك اتمك موقع مناقصه‌یه وضع اولندیغندن اعطاسنه طالب اوله‌جقلرك داخلیه نظارت جلیله‌سی مبایعات قومیسیوننه مراجعت ایلملری .

اغاونی خانمك ایره‌دوم پاپاسیان افندی‌یه وفاءً فراغ ایدوب فروختی چكمجهٔ صغیر بدایت محاكمه‌سی ریاستندن اشعار اولنان كدك پاشاده یالی پاشا جاده‌سنده جادرجی احمد جنبی محله‌سنده صندالجی زقاغنده كائن بش اوطه وبر دراجه واوچ صفه وبرمطبخ مع قیو ومشتملات سائره‌یی حاوی شهری ایكیوز طقسان غروش كیراكتورر اون اوچ نومرولو برباب كاركیر خانه ایله تحتنده واقع وایكیوز غروش كیراكتورر بلاهوا وكرك التمش درت نومرولو كاركیر دكانك تمامنك التمش بركون اجرا اولنان مزایده نتیجه‌سنه بونلردن برباب خانه لیرا یوز غروش حسابیله یكرمی بشبیك ودكان اون بشبیك غروش بدلات ایله طالبی عهده‌سندهٔ تقرر ایلدیكندن یوزده بش ضمیله طالب اولانلرك بی اقچه‌سنی مستصحباً تاریخ اعلاندن اعتباراً اوتوز بركون ظرفنده درسعادت اعلامات نظامیه اجرا دائره‌سنه مراجعت ایتملری اعلان اولنور

(صباح) مطبعه‌سی